De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

Deel 59. KAAPSTAD, DONDERDAG, 22 AUGUSTUS 1889. NO. 5,243.

Tentoonstellings Gebouw.

Lessee: De heer LUSCOMBE SEARELLE, F.R.G.S

Maandag, 26 Augustus,

TE 8 UUR,

De Vermaarde en Populaire Akteur, de heer LIONEL BROUGH van Londen, zal zijne eerste verschijning maken in Zuid Afrika, bijgestaan door een uitstek sterk Engelsch Komedie en Dramatisch Gezelschap, die een kort seizoen van slechts twaalf Avonden zal beginnen, onder de Gedistingeerde Patronage en in tegenwoordigheid van Zijne Excellentie den Administrateur Gen. SMYTH, C.M.G., als wanneer zal opgevoerd worden het toegejuichte Londen kluchtige Blijspel in 3 Bedrijven, door Charles Thomas, getiteld

"THE PAPER CHASE,"

VOORAFGEGAAN DOOR

"ON AN ISLAND."

Een Dramatische Schets in Waterkleur door J. W. JONES. Gedurende het Seizoen zal voortdurende verandering van het Programma gegeven worden en onder de aantrekkelijkheden zijn sommige van de Standard Werken, door welke de naam van den heer BROUGH vermaard is geworden.

Plaatsen kunnen nu besproken worden bij het Kantoor van de *Argus*.

Prijzen, 6s.; 4s.; 2s.; 2s.

Bezigheid Bestuurder: De heer ARTHUR BLACKMORE.

MUTUAL HALL.

Heden (Donderdag),

22 AUGUSTUS,

STIPTELIJK DE LAATSTE 2 AVONDEN

VAN

DR. LYNN

EN MADAME LA COMTESSE DE

BREMONT.

Vrijdag Avond Beneflet van Dr. LYNN.

Wanneer een buitengewoon goed Programma zal worden voorgelegd.

Pianiste Mevrouw WHITTINGTON.

Bestuurder de heer ARTHUR BLACKMORE.

Plaatsen te bespreken bij het Kantoor van de *Argus*.

Prijzen.—4s., 2s. 6d. en 1s.

Oppassers voor Opregtgeteelde Hengsten.

BENOODIGD bedaarde, vertrouwbare Oppassers, om zorg te dragen voor Opregtgeteelde Hengsten.

Loon £6 per maand.

Geschreven Applikatiën met getuigschriften kunnen ingezonden worden tot eenige tijd voor 5 September, bij den Ondergeteekende, op welken dag worden applikanten vereischt persoonlijk bij dit Kantoor zich aan te melden; of in geval zij in een buitendistrikt wonen, bij het Kantoor van den Civielen Commissaris van hunne Afdeeling.

A. FICHER,
Secretaris van Landbouw.

Landbouw Departement,
Gravestraat, Kaapstad,
16 Augustus 1889.

ALGEMEENE

Boedel en Weeskamer.

Kennisgeving aan Aandeelhouders.

KENNIS wordt hierbij gegeven, dat in overeenstemming met de 15de Sectie van de Trust Akte, eene Algemeene Vergadering van Aandeelhouders zal gehouden worden

Op Maandag, 2 Sept. 1889,

Des Morgens ten elf ure,

Met het doel voor Algemeene Bezigheid.

Op last,
W. A. CURREY,
Secretaris.

Kamer Gebouwen, 106 Adderleystraat,
Kaapstad, 19 Augustus 1889.

Versche Hollandsche Harings.

Heineken's Edamsche Kaas.

Bovenstaande kunnen verkregen worden van

De Hollandsche Handelmaatschappij
NO. 9, ST. GEORGESTRAAT.

GETROUWD, met Speciale Licentie, op 20 Augustus 1889, N. H. WESTEROUEN VAN MEETEREN, van Haarlem, Holland, met H. J. C. DE VOS, van Stellenbosch, Kaapkolonie.

OVERLEDEN, te Stellenbosch, ten Huize van den heer K. J. BASTIAANS, onze geliefde Vader P. FADDEGON, in den ouderdom van 82 jaren.

Namens de gezamenlijke Kinderen.

Stellenbosch, 18 Aug. 1889.

AAN Bloedverwanten en Vrienden wordt bekend gemaakt, dat mijn geliefden Echtgenoot TOBIAS VAN SITTERT, op den 20sten dezer overleden is, in den ouderdom van 74 jaren.

De Begrafenis zal plaats vinden op Heden (Donderdag), ten 2 ure, te Stellenbosch.

ANNA VAN SITTERT,
geb. VAN DER SPUY.

ZUID-AFRIKAANSCHE

Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

28 Augustus.—NORHAM CASTLE, Kapt. ROBINSON, via St. Helena, Ascension en Madeira.

11 September.—GARTH CASTLE, Kapt. JEFFERIS via Madeira en Lissabon.

25 September.—ROSLIN CASTLE, Kapt. WEBSTER, via Madeira.

9 October.—HARWARDEN CASTLE, via Madeira en Lissabon.

23 October. — GRANTULLY CASTLE, Kapt. C. H. YOUNG via Madeira.

6 November. — DRUMMOND CASTLE, via Madeira en Lissabon.

20 November.—NORHAM CASTLE, via Madeira.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

UNION LINIE.

KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

ATHENIAN, Kapt. BAINBRIDGE, 4 Sept.
•TROJAN, Kapt. HOSTE, 18 September.
•TARTAR, Kapt. TRAVERS 2 October.
MOOR, Kapt. GRIFFIN, 16 October.
•MEXICAN, Kapt. JONES, 30 October.

• Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoomboot.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, geldbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbeln Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

ROG. ROG. ROG.

BOVENGEMELDE is te bekomen bij de Ondergeteekenden, aan hune Pakhuizen, 34 Breestraat, tegen

13s. per 3 Bushels met Zak of 14s. per 200 lb. met Zak

En andere Graansoorten, zooals Koren, Vroege en Late Garst, Nepaul Koren en Haver tegen de laagste Marktprijzen.

Ook hebben zij een grooten Voorraad en landen nog dagelijks

GUANO,

n. verschillende qualiteiten, die zij ten hoogste aan hunne Boerenvrienden en anderen aanbevelen kunnen

KOM EN ZIE!

GEBROEDERS STEPHAN

KOLONIALE

Weeskamer en Trustmaatschappij.

OPGERIGT DEN 31STEN MAART 1856.

KAPITAAL £20.000
RESERVE FONDS £36,616

VOOR het Administreren van Eigendommen en Boedels waartoe dezelve wettig zal worden aangesteld als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren, Trustees en Agenten.

DIRECTEUREN:

Wel-Ed. heer E. LANDSBERG, Voorzitter.
" " E. J. EARP,
" " C. A. FAIRBRIDGE.
" " PAUL DE VILLIERS,
" " C. T. VOS.
" " C. M. BERNHARD.
" " J. C. HOFMEYR.

AUDITEUREN:

De Wel-Ed. heer D. P. KRYNAUW.
" " T. A. J. LOUW, M.L.A.

Personen die hen wenschen aan te stellen gelieven hen te benoemen en aan te stellen als "*De Koloniale Weeskamer en Trust Maatschappij.*"

☞ De Insolventie-Tak zal bestierd worden door den Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zal zijn.

De Directeuren komen elken Donderdag bijeen ten 10 ure, tot het verrigten van besigheden.

Kantoor,—Kamer Gebouwen, 4, Kerkplein.

G. W. STEYTLER, Secretaris.

"DE PROTECTEUR"

BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ

(BEPERKT.)

KAPITAAL £40,000.

Reservefonds £10,000.
Opgeloopen Reservefonds £[illegible],000

DIREKTEUREN:

De WEd. heer PAUL DE VILLIERS, Voorzitter.
" " " C. T. VOS, Vice-Voorzitter
En de WelEdele heeren

J. C. HOFMEYR, | J. C. WESSELS,
I. P. H. VAN DER POEL, | W. S. DARTER
F. J. B. LANGERMAN, | J. H. HOFMEYR, J. J. SM
R. MYBURGH,

AUDITEUREN:

WelEd. hh. S. V. HOFMEYR en G. W. STEYTLER

Verzekeringen dagelijks aangenomen tegen de Laagste prijzen. Polissen Gratis.

S. J. DE KOCK,
Secretaris.

MONSTER VERKOOPING

VAN

PLAATSEN EN VEE.

IN DE

AFDEELING van BEAUFORT WEST

DE Ondergeteekende, met instructies voorzien van de Executeuren van wijlen SIR J. C. MOLTENO, en van de gezamenlijke belanghebbenden zal per Publieke Veiling Verkoopen te

NELSPOORT,

OP DEN

17den, 18den en 19den September

en de volgende dagen indien vereischt, de zoo welbekende en prachtige Plaatsen:—

OPPER NELSPOORT, HAMELKUIL, LAGER NAARTJESKUIL, (nog niet vervallen gedeelte van de Pacht), LAGER NELSPOORT, CAMFERSKRAAL, BARKENSRUG, Eenentwaalfde onverdeelde Aandeel in ZOUTRIVIERSPOORT en VLEI.

Elken Dag te beginnen te negen uur.

OPPER NELSPOORT omvat de volgende Plaatsen:—Briepaal, Lot D. en F.; Bredenbacksfontein, Lot C; Courlandskloof, Lot E; Opper Nelspoort en Combrincks Kuil, te zamen in uitgestrektheid 17,375 Morgen, 180 Vierkante Roeden.

De Gebouwen op deze Plaats zijn op eene zeer uitgebreide schaal, bestaande in: (*a*) Een eerste klas Hotel, met ruime Stalling en andere gerieflijkheid, binnen twee minuten van de Nelspoort Spoorweg Statie, en dat goede huur inbrengt. (*b*) Een nieuwe opgerigte Cottage, met Stallen nabij het Hotel. (*c*) Een nieuw sterk Woonhuis een half uur rijdens van de Spoorweg Statie. Bij dit Huis zijn alle noodige Gebouwen, zooals Stallen, Buitengebouwen, Kralen, Dip Kuilen, enz.

Het is onnoodig om al de prachtige gelegenheden op te tellen, die deze plaats aanbiedt voor het drijven van eene Boerderij voor alle soort van Vee, zonder te vermelden dat de Zoutrivier door het midden van het eigendom loopt, niet alleen volop water versch ffende in de droogste tijden van het jaar voor het grootste getal Vee, dat het kan bevatten; maar ook een groote voorraad levert voor Besproeiing van zeer aanzienlijke landerijen. Het buiten veld is voorzien met groote en goed gemaakte Dammen en Putten, die voorzien zijn met eerste klas Pompen, Water-Lifts, enz.

HAMELKUIL.—Deze Plaats is in uitgestrektheid 11,107 Morgen, 295 Vierkante Roeden, en alhoewel in de Afdeeling van Murraysburg gelegen, ligt het onmiddelijk nabij Opper Nelspoort. Het veld is van de beste beschrijving en is goed bekend, voor desselfs goed houdende hoedanigheden gedurende drooge tijden. Eene prachtige Fontein voorziet een Steenen en Cementen Tank met een nooit verzwakkenden voorraad van helder water; in toevoeging hiervan zijn er nog twee goed gemaakte Dammen op het eigendom. Bij de Fontein is een Steenen Cottage en een Kleine Tuin.

LAGER NAARTJESKUIL, 2,896 Morgen en 295 Vierkante Roeden groot grenst aan Hamelkuil.

LAGER NELSPOORT omvat de volgende: Bredenbacksfontein, Lot A; blijvende uitgestrektheid Lager Nelspoort; Blinkfontein Lot D; tezamen 5,527 Morgen, 54 Vierkante Roeden groot.

Het Verblijf is aangenaam gelegen aan de Oevers van de Zoutrivier die een grooten Tuin beplant met vijf honderd uitgezochte Vruchtboomen en een kleine Wijngaard voorziet met een nooit verzwakkenden voorraad van water, verbonden aan den Tuin zijn verscheidene ingesloten landerijen, die groote en gemengelde Oogsten van Tarwe, Garst en Haver opbrengen.

Op de Plaats zijn Stallen, Kralen, Dip Kuilen, Buitengebouwen, insluitende een Paarden Molen en ruime Kaf- en Pakhuizen. De Plaats is zeer geschikt voor Landbouw, zoo wel als voor weide doeleinden.

CAMFERSKRAAL omvat de volgende: Blinkfontein, Lot E; Gedeelte van Lager Nelspoort, Klipkopjes Leegte, Lot I; Bredenbacksfontein, Lot B, tezamen 14,731 Morgen, 125 Vierkante Roeden groot.

Het Huis is een van de gerieflijkste in het Distrikt. Al de Gebouwen zijn in volmaakte orde en noch tijd noch geld zijn gespaard om de woning in allen deele begeerlijk te maken. In de direkte nabijheid van het Huis is een Tuin beplant met uitgezochte Vruchtboomen en beiden Tuin en Huis worden voorzien met zuiver water, opgepompt door een krachtigen Windmolen.. De berg en vlakte velden, zoo wel als het groote Vogelstruis Kamp, maken dezen plaats bijzonder geschikt voor Angora Bokken en Vogelstruizen, buiten Schapen, Paarden en Vee.

BARKENSRUG omvat de volgende Plaatsen: Groot Aar, Boschduivenrivier, Blinkfontein, Lot F, te zamen 14,803 Morgen, 127 Vierkante Roeden groot.

Het Huis is een nieuw en sterk Baksteenen Gebouw, onder IJzeren Dak, op een geschikten afstand zijn Stallen, Pakhuizen, Wagenhuis, Scheerhuis, Buitengebouw voor Opzigter, Kralen, Dipkuil, enz., enz. Binnen twee honderd yards van het Huis is een dam zonder twijfel de fraaiste dam in het geheele distrikt, waarover de ingesloten Boomgaard en de Omheinde Landerijen liggen. De groote toevoer van water maakt niet alleen het verkrijgen van ordinaire graanoogsten mogelijk; maar ook dat van groote hoeveelheden Pompoenen en Mielies, laat in het seizoen. Buiten deze centrale dam, zijn er verscheidene groote Dammen, en een Fontein, in staat, om water te geven in het droogste seizoen aan duizenden Stuks Vee.

EEN-12DE ONVERDEELD AANDEEL IN ZOUTRIVIER'S POORT en VLEI grenzende aan CAMPERSKRAAL. De waarde van het Vleiveld op deze onverdeelde Plaats is te wel bekend, om eene lange beschrijving noodig te hebben, daar het een toevlugtsoord aanbiedt in tijden van droogte.

Deze prachtige eigendommen het publiek nu aangeboden zijn zoo wel bekend, dat eene verdere beschrijving schaarsch noodig is. Het is genoeg met te zeggen, dat de verscheidene aard van het veld berg en vlakte verbonden; de prachtige en nooit verzwakkende Waters, Rivieren, Dammen, Fonteinen en Putten; de overvloed van Timmerhout; de volmaakte staat van de Huizen, Vogelstruis Kampen, Kralen, Dammen, enz., enz., de groote uitgebreidheid van Weiland gevoegd bij de nabijheid van den Spoorweg, die markten Noord en Zuid opent, en de groote mate van succes dat voor de laatste veertig jaren ondernemingen heeft gevolgd, maakt dit alles te zamen vereenigd, éene van de grootste gelegenheden die nog in de laatste jaren ooit is aangeboden voor publieke geldbelegging, hetzij voor p ivate personen, of voor eene maatschappij.

LEVENDE HAVE:

SCHAPEN.

4,800 Kapaters
8,000 Bezette Ooijen
1,300 Eenjarige Ooijen en Kapaters
2,500 Lammeren
261 Kaapsche Schapen (Ooijen, Kapaters en Lammeren.

OPREGTGETEELDE VEESTAPEL.

255 Ooijen
88 Lammeren, te worden gespeend op 1 September
71 Merino Rammen
8 T. B. Rammen (twee ingevoerde Australische en een half Sturgeon.)

ANGORA BOKKEN.

2,000 Ooijen
1,250 Kapaters
1,340 Bokjes (een jaar oud nie gesorteerd.)

T. B. ANGORA BOKKEN.

44 Ooijen
26 Rammen.

BOER BOKKEN.

261 Kapaters
550 Ooijen
300 Jonge Bokken.

PAARDEN.

37 Ruinpaarden (verscheidene goed-getreinde)
88 Merries (verscheidene met Veulens, van "Speculation" en "John X"
13 Muilezels.

HOORNVEE.

59 Trekossen
53 Melkkoeijen
15 Kalvers
1 Bul.

122 VOGELSTRUIZEN.

De Schapen en Bokken, die nu ter verkooping aangeboden worden, zijn allen op de plaatsen aangeteeld, en zijn van eene zeer hooge klas. Het Nelspoort scheerset van Wol heeft altijd de hoogste prijzen gekregen, beide op de Koloniale en Engelsche markten.

De Schapen zullen ten tijde van de verkooping ten volle twaalf maanden wol hebben. Geen kosten waren gespaard bij de uitkiezing van de origineele kudden van Angora Bokken, en hunne hooge hoedanigheid is opgehouden en verbeterd geworden door den aankoop van het zuiverste geteelde Vee, dat te verkrijgen was.

De Aanteelmerries zijn, wegens groote, en goed gebeente, bijzonder geschikt tot het aanteelen van Ruiterij Remounte.

Een goed assortiment van Huismeubelen, enz., zal verkocht worden. Alsook Wagens, Kapkarren, Schotsche karren, Ploegen, enz. Alle soorten van Boerderijgereedschap.

ORDER VAN VERKOOPING:

1STE DAG: VASTE EIGENDOMMEN. 2DE EN 3DE DAG: LEVENDE HAVE, HUISRAAD, ENZ.

Plannen van het Eigendom kunnen verkregen worden, op aanvraag bij het Kantoor van den Afslager, te Beaufort West.

Ververschingen zullen verschaft worden.

Een Speciale Trein zal elken dag van de Verkooping, tusschen Beaufort en Nelspoort loopen en iederen avond naar Beaufort West terugkeeren.

B. PRITCHARD, Afslager.

Beaufort West, Junij 1889.

LEES HIER! LEES HIER!

DU PREEZ' MONSTER LOTERIJ,

VAN

VASTGOED EN VEE,

Distrikt Fauresmith, Oranje Vrijstaat.

Een Kans zoo als nog nimmer in den Vrijstaat werd aangeboden aan rijk of arm, die Een Pond wagen wil om Duizenden Ponden aan Waarde te winnen.

LOOTJES VAN £1 STERLING.

DE Ondergeteekende HERMANUS CAREL DU PREEZ, Eigenaar van de Paats Varkfontein, No. 286, distrikt Fauresmith, O.V.S., van plan zijnde eene verandering in zijne Boerderij te maken, heeft besloten Vastgoed en Vee, ter waarde van £15,000 overeenkomstig opgave hierin volgende, te laten uitloten.

Het Vastgoed bestaat uit zeker gedeelte groot 7,000 Morgen van de plaats Varkfontein voormeld, insluitende al de Gebouwen, te weten: 3 Woonhuizen, Wagen- en Scheerhuis, Stal en Buitengebouwen, alsook al het ommuurde Zaailand, Boom- Wijngaard, Schaapkraleu, met Dip en Kralen, Fontein en Windammen, alles in goede orde.

Deze Plaats is zoo algemeen bekend als een der beste Zaai- en Veeplaatzen in den Vrijstaat, dat aanbeveling bijkans overbodig is, alleen diene vermeld te worden dat de Fontein een der sterkste in het distrikt Fauresmith is, en dat op de Plaats jaarlijks wordt gewonnen omtrent 300 mudden Graan, benevens Havergerven en opbrengst der Tuinen.

Het Vee bestaat uit 1,200 Afrikaansche Schapen, Ooijen, Lammers en Jonge Ooijen, 140 Aanteel- en Jonge Beesten, met inbegrip van 14 geleerde Trekossen, 60 Aanteel- en Jonge Paarden.

Deze Prijzen zullen verdeeld worden als volgt:—

1ste Prijs, waarde £8,000, 4,000 Morgen van de Plaats Varkfontein, insluitende de Opstal ten oosten van de Spruit, bestaande uit een Woonhuis, bevattende 10 vertrekken, een Woonhuis bevattende 4 vertrekken, Stal met Zolder, Wagen- en Scheerhuis met Zolder en 3 Buitenkamers, Kafhuis, Schaapkralen met Dip en Kralen. Voorts al het Zaailand met Boom- en Wijngaard en Tuinen, ten oosten van de Spruit. Dit deel gronds zal geregtigd zijn op twee-derde deelen van het water der Fontein, en zal worden opgemeten en in kaart gebragt, volgens aanwijzing van den tegenwoordigen eigenaar, zijn gemachtigde of regtverkrijgenden.

2de Prijs, waarde £5,432. 3,000 Morgen van de Plaats Varkfontein, bevattende de Opstal ten westen van de Spruit, een Woonhuis met 4 Kamers en Buitenkamer, en 3 Schaapkralen voorts al het Zaailand ten westen van de Spruit. Dit deel gronds zal geregtigd zijn op een derde deel van het water der Fontein, en zal opgemeten en in kaart gebragt worden volgens aanwijzing van de tegenwoordigen eigenaar, zijn gemagtigde of regtverkrijgenden.

PRIJZEN BESTAANDE UIT VEE.

3de Prijs	14 geleerde Trekossen	gewaardeerd	£84	0
4de do.	20 Aanteelbeesten	"	80	0 0
5de do.	19 do.	"	76	0 0
6de do.	17 do.	"	68	0 0
7de do.	16 do.	"	64	0 0
8ste do.	15 do.	"	60	0 0
9de do.	14 do.	"	56	0 0
10de do.	13 do.	"	52	0 0
11de do.	12 do.	"	48	0 0
Voorts 24 Prijzen, bestaande uit 50 Afrikaansche Schapen, Ooijen, Lammeren en Jonge Ooijen, ieder waarde van elke Prijs £32 10s., tezamen 1,200 Schapen ...			£780	0 0
Verder 15 Prijzen bestaande uit 4 Aanteelpaarden elk, waarde van elke Prijs £13 6s. 8d., tezamen 60 Paarden			200	0 0
En eindelijk verschillende Prijzen in contant geld te worden uitbetaald als volgt:				
1 Prijs contant			50	0 0
1 do. do.			25	0 0
4 Prijzen contant, ieder £20			80	0 0
44 do. do., " 5			220	0 0
50 do. do., " 2 10s.			125	0 0
150 Prijzen, gewaardeerd op			£15,500	0 0

De Trekking der Loten zal plaats vinden op den 18den November 1889, ten Stadhuize te Fauresmith, in tegenwoordigheid en onder toezigt van mijne Agenten, de heeren VAN DER POST & BUKES, en zes andere Personen door mij of mijne Agenten benoemd.

Indien voor het volle getal Lootjes wordt ingeteekend vóór den 1sten November 1889, zal de Loting plaats vinden op een vroegeren datum, als wanneer daarvan door publicatie in de Couranten kennis zal gegeven worden.

Kennisgeving van den uitslag der Loterij zal gezonden worden aan degenen die Prijzen trekken, per eerste Post na de trekking. De Winners van de eerste twee Prijzen zullen per telegram daarvan verwittigd worden dadelijk na afloop der Loterij.

Transport van het Vastgoed zal gegeven worden zoodra de Gronden zijn opgemeten en de Kaarten goedgekeurd. In geen geval later dan 4 maanden na afloop der Loterij.

Het Vastgoed zal echter niet in bezit kunnen genomen worden vóór den 1sten April 1890, zullende de Ondergeteekende tot dien tijd in het ongestoorde en vrije bezit blijven en alle Gezaaide en Vruchten en Tuinen vrij kunnen afoogsten.

De Winners van het Losgoed moeten hetzelve binnen eene maand na den dag der Loterij in ontvangst nemen, overeenkomstig aanwijzing en aflevering door den Eigenaar of zijn regtverkrijgenden. Na afloop van dien tijd zal de Ondergeteekende niet aansprakelijk zijn voor deszelve op eenige wijze hoe ook genaamd.

Personen die Losgoed winnen en op eenen afstand wonen, kunnen met de heeren VAN DER POST en BUKES schikkingen maken dit Losgoed per Publieke Veiling te verkoopen.

In het versenden van Geld voor Lootjes moeten aanzoekers zenden Banknoten, Drafts, Postwissels, of Goud. Banknoten en Goud moeten geregistreerd worden. Bij ieder aanzoek moet gevoegd worden 3d. voor porto.

Lootjes zullen toegekend worden volgens de aanzoeken.

Indien de aanzoeken meer dan 15,500 Lootjes bedragen, zal het surplus teruggegeven worden.

Zoo iemand per Cheque wil remitteren, zal de Cheque door de Bank moeten zijn goedgekeurd en zal de exchange bij het bedrag daarvan gevoegd moeten worden.

Condities en Voorwaarden zijn vermeld op de Loterij Tickets, die uitgegeven zullen worden door mijne Agenten, de heeren VAN DER POST & BUKES, te Fauresmith.

Aanzoeken voor Lootjes zullen ook ontvangen worden door den Ondergeteekende en de volgende Agenten, te

Bloemfontein	E. Colaço Ozorio	Bethlehem...	J S Leibrandt
Boshof	C G Marais	Ladybrand	F J S Bukes
Winburg	D G Roux	Smithfield	W J Butler
Kroonstad...	M L Bukes	Wepener	E Chase
Heilbron	J G Luijt	Bethulie	W H Dittmar
Harrismith	Pierre de Villiers	Philippolis	Van Olst & Sem
Hoopstad	C Rooseboom	Jacobsdal	W P Streak

Slechts officiële lijsten zullen erkend worden in de uitloting van Prijzen.

Varkfontein, distrikt Fauresmith,
11 Julij 1889.

De Eigenaar
H. C. DU PREEZ.

☞ N.B.—Eenig Inwoner der Kaapkolonie die Applicaties voor 20 of meer Lootjes inzend, aan mijne Agenten, de Firma *Van der Post & Bukes*, zal eene commissie van 5 per cent ontvangen,

DEELEN! DEELEN! DEELEN!

UIT Bark "Margaretha," direkt van Gothenburg, het goed bekende merk W.R.W. Deelen 3 x 9, van 6 tot 33 voet lang. Te Koop tegen verminderde prijzen, terwijl landende.

J. C. SMITH, 80 Breestraat.

Kaap-Koloniale Tak

VAN DE

Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

9 St. Georgestraat, Kaapstad.

INVOER. UITVOER

WEGGEGEVEN

POSTVRIJ BIJ AANVRAAG,

De Grootste en Beste Zaad en Plant Catalogus en Gids voor Tuinlieden welke ooit in Zuid Afrika verscheen.

GEBRs. SMITH,

PORT ELIZABETH.

Geneesmiddel voor Aamborstigheid.

GRIMAULTS Indische Cigaretten,

AAMBORSTIGE Menschen, welke lijden aan Gedruktheid in het ademhalen, en stikkende aanvoeningen, HEESCHHEID en VERLIES van de STEM, ZENUWACHTIGE HOESTEN, ONTSTEKING, VERKOUDHEID met SCHORHEID, SLAPKLOOSHEID, ZINKINGACHTIGE AANDOENINGEN, en MOEIJELIJKHEID UITSPUWING, worden dadelijk verligt door deze CIGARETTEN.

GRIMAULT & Co., PARIJS.

Verkocht bij alle Apothekers.

GRIMAULT'S STROOP

VAN

HIJPOPHOSPHITE VAN KALLI VOOR ZIEKTEN VAN DE BORST.

AANBEVOLEN voor de laatste 25 jaren met het grootste welslagen in *Tering*; *hoppige Hoesten*, *Verkoudheden* en Zinkings, het verminderd de Hoest, om Bloed te spuwen en Zweten, het verbetert de eetlust en de Gezondheid wordt spoedig herkregen.

Verkocht bij alle Apothekers.

GRIMAULTS MATICO.

Capsulen en Inspuitingen.

VERMAARDE Dokters schrijven Grimault's Matico als het invloedrijkste en onschadelijkste middel voor, in de behandeling van Scherpe en Chronische ETTERVLOEIJING en GONORTHEA. MATICO INSPUITING wordt gebruikt in pas geleden en MATICO CAPSULEN in meer Chronische Zaken.

GRIMAULT & Co., PARIJS,

Verkocht bij alle Apothekere.

Tenders voor het Regtmaken van Wegen

ZULLEN door den Ondergeteekende ontvangen worden niet later dan 5 SEPTEMBER AANST., voor het in orde houden van de volgende Wegen, namelijk:—

1. Piquetberg Weg, van Malmesbury naar Piquetberg Brug.
2. Weg van Klavervallei om Riebeeks Kasteel naar Vleeschbank.
3. Van de aansluiting van den Paarl Weg, naar voet van de Rainier's Pass, aan den kant van Bergrivier.
4. Van Grootvlei naar Leeuwendans.
5. Van Rainiers' Pass naar Burgersdrift.

Tenders kunnen of Tenderen voor Secties of het geheel van bovengenoemde Wegen, voor een jaar of meerdere jaren.

Voor verdere bijzonderheden doe aanzoek bij

H. P. DU TOIT,
Secretaris.

Kantoor van den
Afdeelingsraad, Malmesbury,
3 Augustus 1889.

Geld op Verband,

DOE AANZOEK BIJ

VAN ZIJL, BUISSINNI
en LEONARD.

MONTAGU.

G. P. VAN ZIJL,

Vendu-Afslager en Algemeen Agent

Kantoor Westelijke Provincie Bankgebouwen, Montagu

GEEN HUISGEZIN

Zou ooit buiten Ayer's Kersen Borstmiddel zijn. Gedurende meer dan veertig jaren bewees deze medicijn een spoedig geneesmiddel te zijn voor Verkoudheden, Zeere Keel, Heeschheid, Griep, Aamborstigheid, Aandoeningen der Longpijpen en alle

LONGKWALEN.

Door zijn gebruik worden zwakke longen versterkt, de stem wordt krachtiger en buigzaam en de sluipende aanvadering van Tering wordt tegengewerkt. In gevallen van Kinkhoest, Kroep en andere kwalen van gelijken aard, waaraan kinderen in het bijzonder onderhevig zijn, wordt spoedige verlichting verkregen door het aanwenden dezer onwaardeerbare medicijn. Ouders zouden altijd het Borstmiddel aan hand hebben en daardoor

● **De Lieve Kleinen**

tegen ernstige ziekte beschutten die door gebrek aan voorzorg kan ontstaan.

Ayer's Kersen Borstmiddel

heeft groote kracht en genezend vermogen, daar slechts weinige druppels voor een dosis benoodigd zijn. Het is gevolgelijk een

Zuinige Medicijn.

Volle aanwijzingen gaan met elke flesch.

GEPREPAREERD DOOR:

Dr. J. C. AYER & CO., Lowell, Mass., U. S. A.

Verkrijgbaar bij Drogisten en Medicijnhandelaars.

Lijst van Verbanden.

HYPOTHEKEN.

Augustus.

14	Lewin, J D ...	Kol We skamer in trust ...	Kaapstad
14	Schunke, H C	Deckert, F ...	Ugie
14	Schunke, H C	Paw, R H ...	Maclear
14	Rijneveld, F Jv	Burger, wed J	Murraysb
14	Baker, F ...	Sainsbury, E ...	Kaaps Af
14	Gentle, R ...	Wolff, Bd H ...	Colesberg
15	Wepener, J E / Wepener, JHN	Standard Bank	James T
15	Thatcher, J R	Maasdorp, C ...	Middelb
15	Vosloo, A F ...	Ward, J ...	Willowm
15	Griffiths, C J ...	Executeurskam	Uitenhag
15	Strachan, Bd T	Fass, A & Co...	Umzimku
15	Boyes, C C F	Z A Associatie	Kaapstad
15	Bayly, F C ...	Struben, F ...	Britstown

KUSTINGS.

15	Laubscher, S J A ...	Theron, P ...	Graaff-R
15	Wet, P J de ...	Villiers, Sir J d	Worcest
15	Bedford, T ...	Tait, M ...	Hanover

VERDERE SECURITEIT,

14	Gentle, R ...	Holff, Bd H ...	Colesberg

KONTRAKTEN.

14	Bartlett, W J / Jennings, A ...	... ...	Pretoria
15	Browing, T ... / Keppy, M ...	... ...	Z A Rep Scotland
15	Mothepu, G ...	... ...	Kimberly
15	Kindi, A ...	... ...	Barkly O

Hof van Insolventie.

NIEUWE INSOLVENTIES.

Augustus 20.—John Priest, van Shirlands, in de afdeeling Somerset Oost, boer, schulden, £8,840; baten, £5,611 15s.; tekort, £3,228 5s.

VROEGEMARKT.

Van 21 Aug

	£	s.	d.	£	s	d
Amandelen, per lb ...	0	0	3	— 0	0	3
Boter, per lb.	0	1	3	— 0	1	3
Eijeren, per 100 ...	0	8	0	— 0	8	3
Guavas, per 100 ...	0	3	0	— 0	3	4
Geel Vijgen, per lb	0	0	4½	— 0	0	4½
Geel. Perziken, per lb ...	0	0	4½	— 0	0	4½
Honig, per lb.	0	0	6	— 0	0	6
Havergerven, per 100 lb.	0	4	0	— 0	7	2
Hoenders	0	1	2	— 0	1	3
Knolkool, per bos ...	0	0	1	— 0	0	1
Klappers, per stuk ...	0	0	2	— 0	0	2
Patatas, per mud ...	0	6	0	— 0	6	9
Uijen, per mud	0	6	9	— 0	12	4

14 Wagen en 3 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 20 en 21 Aug

	£	s.	d	£	s.	d
Aardappelen, per mud	0	9	0	— 0	19	0
Boter, per lb.	0	0	10½	— 0	1	6
Bloemkool	0	0	1	— 0	0	5½
Eijeren, per 100	0	6	0	— 0	8	2
Eenden, per stuk ...	0	2	3½	— 0	2	6
Guavas, per 100 ...	0	0	3	— 0	3	4
Groene Erwten, per bh	0	3	6	— 0	4	11
Hoenders, per stuk ...	0	1	3	— 0	1	10½
Klappers, per Stuk ...	0	0	1½	— 0	0	1½
Kool, per stuk	0	0	1	— 0	0	3½
Kalkoenen, per stuk ...	0	2	6	— 0	8	6
Limoenen, per 100 ...	0	3	6	— 0	8	0
Pompoenen, per stuk ...	0	0	2½	— 0	0	9
Pijnappelen, per stuk ...	0	0	6	— 0	0	9
Pisangs, per bos ...	0	3	6	— 0	4	2
Patatas, per mud ...	0	8	11	— 0	8	11
Uijen, per mud	0	7	0	— 0	10	0
Zuurlimoenen, per 100 ...	0	2	2	— 0	4	1

VERKOOPINGEN.

AUGUSTUS.

27.—Rondegat, Clanwilliam, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Huisraad, enz., van den heer A. Z. van Zijl,—C. M. Fryer, Afslager

31.—Montagu, Vaste en Losse Goederen, in den boedel van wijlen mej. C. A. Crots, geb. Van der Merwe,—G. P. van Zijl, Afslagers.

31.—Tulbagh, Losse Goederen, Levende Have, enz., van den heer W. H. Crampton,—B. J. de Vaal, Afslager.

SEPTEMBER.

3.—Stellenbosch, Vastgoed, Vaatwerk, Huismeubelen, enz., in den boedel van wijlen den heer J. C. Faure.

3.—Stellenbosch, Vastgoed, Huisraad, Paarden, Rijtuigen, Boerderijgereedschap, enz., in den boedel van wijlen den heer J. C. Faure.

4—5.—Spitskop, Levende Have, Vastgoed, Huisraad, Keukengereedschap, enz., in den boedel van W. M. van der Merwe,—Van der Merwe & Keyter, Afslagers.

11.—Kliprivier, *alias* Willemsrivier, in het distrikt Calvinia, Vaste en Losse Goederen, Levende Have, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen den heer A. McGregor,—Fryer en Nieuwoudt, Afslagers.

13.—Karnemelks Vallei, Clanwilliam, Levende Have, Boerderijgereedschap, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen den heer G. E. Burger.—C. M. Fryer, Afslager.

17—18—19.—Nelsponrt, in de afdeeling Beaufort West, Vastgoed, Levende Have, enz., in den boedel van wijlen Sir J. C. Molteno,—B. Pritchard, Afslager.

17.—Piquetberg, Losse Goederen, Huisraad, enz., in den boedel van wijlen den Wel-Ed. heer P. de G. Rossouw,—P. J. Retief, Afslager.

OCTOBER.

16.—Zoutpan, distrikt Bokveld, Levende Have, Vastgoed, enz., van F. H. Boltman,—J. M. L. van der Merwe, Afslager.

WAARSCHUWING.—Wij verwijzen onze lezers en lezeresses, die van snuif gebruik maken, naar onze advertentiekolommen, waar de heeren Otto Landsberg & Co. een wenk geven hoe zich te wachten voor het ontvangen van bottels vervalschte snuif, die voor hun beroemd fabrieksmerk doorgaan.

ALGEMEENE VOLDOENING geeft het Rutter's Zadel met gomelastieken veer setel, toegerust met een patente stijgbeugelstaal.—*Zie Advertentie.*

AAN DOOVEN.—Een persoon, van Doofheid en Schokken in het hoofd van 23 jaren duur genezen door een eenvoudig middel, zal een beschrijving er van *gratis* zenden aan eenigeperson die er om schrijft aan Nicholson 21, Bruford-square, London, England.—*Ads.*

De Zuid-Afrikaan.

DONDERDAG, 22 AUGUSTUS 1889.

HET TOLVERBOND EN DE SPOORWEG CONVENTIE.

De Christelijke Jongelingsvereeniging heeft hier ter stede een reeks van voorlezingen op touw gezet, die zeer nuttig voor het groote publiek kunnen zijn als men er de regte lezers op de regte plekken voor bekomt; maar wij hadden vroeger reden om te meenen dat zoowel politieke als godsdienstige kwesties waren uitgesloten. Dit blijkt echter niet het geval te zijn, daar de heer Wiener, wiens betoogen in het Parlement niet altijd die aandacht trekken die hij zelf ze acht waard te zijn, Maandag ll. de gelegenheid heeft gehad om over een onderwerp dat onbetwistbaar de partij politiek van den dag betreft—het Tolverbond en de Spoorweg Conventie met den Vrijstaat,—onze Christelijke jongelingschap te onderhouden. Elders in ons blad zal men een kort maar naauwkeurig verslag vinden van hetgeen hij gezegd heeft. Wat wij er over te zeggen hebben vindt men in dit ons artikel.

De heer Wiener begon met de vroegere politiek der Britsche Koloniën in Zuid Afrika tegenover de Republieken, wat heffing van invoerregten betreft, als iets te veroordeelen wat men nergens anders ter wereld vindt; en wij zien dat onze Transvaalsche tijdgenoot de *Volksstem* insgelijks betoogt dat, op grond van algemeen erkend internationaal regt, de behandeling der Republieken anders had moeten zijn. Maar wat is dat "algemeen erkend internationaal regt?" Het regt, antwoorden wij, dat sedert het Congres van Weenen, dus nog geen eeuw lang, in Europa onder beschaafde natiën geldt. Hier in Z. Afrika heeft men gedurende zeer slechts twee Britsche Koloniën en twee Republieken gehad die voor beschaafde Staten konden gelden, en achter de Republieken heeft men een barbarenmassa, die er expresselijk voor vervaardigd is om door beschaafde Staten geëxploiteerd te worden. Zoo wij het *regt* der binnenlandsche Republieken op een aandeel in de Kaapsche invoerregten ooit ontkend hebben, dan was het niet omdat wij haar niet gaarne datgene wilden toekennen waar zij een billijke aanspraak op hadden, maar alleen omdat wij wisten wat, in den ellendigen toestand waarin thans de openbare meening in Europa verkeert, aan het woord "regt" wordt gehecht. Wat wij steeds verlangd hebben is een vereeniging der Europesche volkplantingen van ons werlddeel, met het erkende doel om barbaren, die blijde mogen zijn dat zij onbewust tot den vooruitgang der menschheid iets mogen bijdragen, te exploiteren; en daar de Koloniën van die openbare meening in Europa niet geheel onafhankelijk zijn, en het voor geheel Zuid Affika van het uiterste belang is om er zich van los te maken, achtten wij het vroeger verstandig voor de Kolonisten om niets te doen wat men als een billijking er van kon opvatten.

Teregt zeide de heer Wiener dat men hier te lande liever £10 aan indirecte dan £1 aan directe belastingen betaalt. Wij voor ons hebben niet tegen directe belastingen, en het smart ons dat een zoo weinig drukkende belasting als de huisbelasting is afgeschaft; maar wij achten de voorliefde der Kolonisten voor indirecte volkomen geregtvaardigd, en dat wel om twee redenen. Vooreerst omdat het verdrietig voor een ordentelijk mensch is om zijn huis te verlaten en met meer of min beleefde beambten in aanraking te komen, ten einde item zooveel van zijn zwaar verdiend geld af te betalen, terwijl, als men aan invoerbelasting iets meer voor zijn suiker en dergelijke betaalt, men als fatsoenlijk mensch handelt met aan zoo iets niet te denken. Ten tweede omdat, in een land als Z. Afrika, waar aan de Naturellen ongehoorde voordeelen worden toegekend, ook de laagste en luiste klassen der maatschappij aan indirecte belastingen meebetalen, terwijl directe de fatsoenlijke lieden het ergst treffen. Maar om het even of onze denkbeelden juist of onjuist zijn, het feit dat men hier indirecte boven directe belastingen verkiest, dat door den heer Wiener ten volle erkend wordt, blijft. En meet men nu dit feit over het hoofd zien?

De heer Wiener meent van ja, en zijn betoog omtrent de verhouding tusschen de Kolonie en Natal strekt om verlaging der Koloniale invoerregten aan te prijzen. Nu betwisten wij de juistheid van dit betoog niet in allen deele. Wij kunnen ons best begrijpen dat Natal niet de Kolonie maar Delagoa Baai door zijn verlaging van tarief heeft willen tegenwerken. Wij zijn het geheel met hem eens dat een rabat zoo als men hier op goederen naar de Binnenstaten geeft, verkeerd werkt. Maar waarom was men hier voor een Tolverbond? Kooplieden en winkeliers mogen hier eigen redenen voor gehad hebben, maar opregte Afrikaners zagen geen reden waarom de Kaapkolonie, nu zij een deel harer inkomsten prijs gaf, het voordeel hiervan aan kooplieden en verbruikers in plaats van aan de Vrijstaatsche Schatkist zou laten. Die Schatkist wint bij de tegenwoordige schikking, en zou nog meer hebben gewonnen als Natal zich met het besluit zijner afgevaardigden ter Kaapstadsche Conferentie vereenigd had.

Dat heeft Natal niet gedaan, en wij achten dit niet onnatuurlijk, daar kooplieden er evenzeer den toon aan de politiek geven als de heer Wiener doen zou als er hier niets dan mannen van zijn stempel in het Parlement waren. Hij neemt het den heer Hofmeyr, M.L.A., kwalijk dat deze niet voor verlaging van het invoertarief en het opleggen van een accijns op sterken drank geijverd heeft; maar had de heer Hofmeyr dat gedaan, dan zou hij aan zijn politieke loopbaan voor goed perk hebben gesteld. Al dat gelol ten gunste van een accijns klinkt heel mooi in de ooren van afschaffers en consorten, en wij voor ons hebben evenmin tegen een drankbelasting die de wijnboeren het leven niet lastig maakt als de heer Hofmeyr zelf; maar de heer Wiener zoo min als eenig ander parlementslid is met een plan voor zulk een belasting ooit voor den dag gekomen.

Tot dus ver het Tolverbond. Wat de heer Wiener over de Spoorweg Conventie zegt zullen wij daarlaten, omdat wij zelve van oordeel zijn dat de vertegenwoordigers der Kaapsche Regering niet in allen deele gedaan hebben wat men van hen eischen kon; maar wij willen hier niet over uitweiden, omdat wij van de bijzonderheden van de zaak niet het regte weten. Slechts dit willen wij opmerken dat de Vrijstaat, in zijn onderhandelingen over Tolverbond en Spoorwegzaken, steeds op den voorgrond heeft gesteld dat er niet dat verband tusschen de twee bestaat waar de heer Wiener over beweert te gelooven. Onzes inziens is de sleutel van den toestand in de toetreding van de Z. A. Republiek tot het Tolverbond te vinden, waar welligt President Reitz het noodige voor doen kan. President Kruger's bedenking hiertegen—dat de onafhankelijkheid der Z. A. Republiek er gevaar bij zou lijden,—is wel een bewijs van de zorg die hij voor die onafhankelijkheid aan den dag legt, maar is bitter weinig waard voor hen die weten hoe de bovendrijvende partij in de Kaapkolonie over de zaken denkt. Toetreding der Z. A. Republiek tot het Tolverbond zal toetreding van Natal meebrengen, en leiden tot de vaststelling van een belastingstelsel over geheel Z. Afrika waar boeren en andere fatsoenlijke lieden een beslist voordeel bij zullen hebben. Wij vertrouwen dan ook dat, terwijl de heer Wiener hier den bijval van den heer J. L. M. Brown en de toejuiching van de Kaapstadsche Christelijke jongelingschap erlangt, President Reitz er voor zorgen zal om aan iemand die in ons werelddeel vrij wat meer geldt dan duizend Browns ineengerold, President Kruger, te beduiden dat een verbond tusschen de Kaapkolonie en de Republieken, waar Natal voor buigen moet, in der politiek is voor hen die in Z. Afrika den Afrikaner boer en zijn vrienden baas willen zien.

T EEN EN ANDER.

Te Grahamstad blijkt men zich kwaad te maken dat de Ed. heer Ebden, M.L.A., schoon vertegenwoordiger van den Z. O. Cirkel, tegen den Kowie Spoorweg heeft gestemd, en een correspondent van een blad aldaar raadt om, wegens dit vergrijp, liever voor den heer O'Reilly, die voor den Spoorweg gestemd heeft, dan voor den heer Ebden als directeur der "Mutual" te stemmen. Nu moge dit al dan niet naar eisch zijn, maar als de *Cape Times* het voor den heer Ebden en tegen den heer O'Reilly opneemt op grond dat gene zich tegen den Kowie Spoorweg verklaard heeft omdat hij er een "job" en geldverspilling in zag, terwijl de heer O'Reilly, met er voor te stemmen, "log-rolling" heeft gepleegd, dan achten wij dit een zoo ongepast oordeel als er maar een te vinden is. Den Kowie Spoorweg aan te koopen was iets waar men voor kon zijn, zoo als wij er voor waren, zonder eenig "log-rolling." Wij doen niet aan Grahamieterij, maar wij achten het een dwaasheid om een bestaande Spoorweglijn, die door een vruchtbaar land loopt, niet over te nemen als zij voor een prijsje te krijgen is, en wie zegt dat de heer O'Reilly er niet net zoo over gedacht heeft? Wat den heer Ebden betreft kunnen wij niet anders zeggen dan dat hij van andere oude wijven van zijn plek zich alleen onderscheidt door die edele kwaliteit die de Engelschman "pomposity" pleegt te noemen; en zijn poging om voor zich zelven aandeel in dat voorregt van een vrijkaartje bij het Spoorwegvervoer te bekomen dat, onzes inziens zeer ten onregte, aan de parlementsleden is toegekend, toont wat men in zaken van publiek belang van hem kan verwachten als zijn eigen er meê in strijd is.

Over Sir Arthur Havelock, die thans het hoogbezoldigde Gouverneurschap van Ceylon heeft bekomen, kunnen de Natalezen beter oordeelen dan wij; maar in tegenspraak met een Engelsch tijdgenoot hier ter stede, kunnen wij in zijn bevordering geen beloning van een mislukking zien. De Kolonisten van Z. Afrika zijn aan den vorigen Gouverneur van Natal zeer veel verpligt om de verstandige manier waarop hij in de zaak der Nieuwe Republiek in Zululand heeft gehandeld; en zoo hij in het beheer van het Engelsch gedeelte van Zululand minder voorspoedig is geweest, dan is dit niet aan hem te wijten maar aan den boozen raad hem door mannen verstrekt die, in weerwil van al hun verkeerde daden en bedoelingen, bij de Engelschen alhier hoog staan aangeschreven: Sir Theophilus Shepstone en Sir Michael Gallwey. Hadden dezen hem geraden om Usibepu, in plaats van hem naar zijn oude land terug te zenden, zoo te behandelen als een Naturel die last kan geven behoort behandeld te worden, nl. hem naar een plek te brengen waar hij niet weg kon en geen kwaad kon stichten, dan zou alles in orde zijn gebleven.

Het verhaal omtrent de houding der Boeren tegenover de Matabele wordt in een telegram aan de *Cape Argus* weersproken, maar niet op een manier die ons geheel bevredigend dunkt. Van meer belang is het berigt in het telegram dat de heer Rhodes in zijn plan geslaagd is, al schijnt het dit plan zich tot een Matabele Syndikaat beperkt. Wij zullen voorloopig de zaak laten rusten, maar toch zouden wij die onzer mede-Kolonisten die in de plannen van den heer Rhodes niets dan voordeel en uitbreiding van gezag voor de Kaapkolonie zien, willen vragen of zij gelooven dat Maatschappijen onder Koninklijke Charters en met Britsche edellieden van den hoogsten rang aan het hoofd, een werking zullen oefenen die voor de zelfstandigheid der Z. Afrikaansche Koloniën staten geen gevaar inhoudt.

Beaufort West heeft een besoek van Prof Beeley en den heer Bein gehad.

Uit de "Sierra Pedrosa" zijn reeds 1,200 ton kolen gelost, en men hoopt Zaturdag het schip vlot te krijgen.

De heer Merriman, M.L.A., en Mevr. Merriman zijn gisteren per mailstoomboot naar Engeland vertrokken.

Z. A. Gestucht.—De Eerw. van den Bosch kreeg van zijne gemeente op zijnen verjaardag vergisteren, verscheidene geschenken, waaronder een fraaije toga met toebehooren.

De hengsten van den heer Hutcheon zijn aan boord der *Worcester*, die te 8 ll Teneriffe vertoefen heeft, en Zondag hier verwacht kan worden.

De sneltrein heeft hier gisteren gebragt den Minister De Wet en Administrateur Sidney Sheppard, die, vertrouwen wij, aan 'interviewers' gelegenheid zal geven om van hem de noodige over die fraaije gewestzaak te vernemen.

De "Spartan," gisteren van hier vertrokken, heeft 11,405 ons 10 wigtjes goud (geschat op £32,927) voor de Standard Bank en 449 ons (geschat op £1,517 10s.) voor de heeren Maxwell en Earp naar Engeland meegenomen.

De Eteelj die onlangs in Parijs door de Burgemeesters gegeven is, was, volgens de *Cape Times*, voor zestien duizend à twintigduizend gasten aangerigt, en al de gebruikte ossenjasjes op een hoop gelegd zouden zoo hoog komen als de Eiffel Toren.

Havencommissie.—De eenige kandidaat voor de Havencommissie alhier is de heer Wm G. Anderson, die in de plaats van T. J. Jones, den bewonderaar van Khama en van de moordenaars in zijn dienst, wenscht gekozen te worden. Zaturdag heeft de verkiezing plaats.

Droogte in het Oosten.—De *E. L. Dispatch* vernneemt dat de boeren te Peelton wegens de droogte hun lammeren niet zullen aanbeunden, en dat de droogte menigten schapen in Lady Frere doet vrekken.

Wodehouse.—De Afdeelingsraad aldaar heeft, met 5 tegen 2 stemmen, besloten de Gouverneur te verzoeken de Ombeindingswet in de geheele Afdeeling te proclameren; maar in weerwil van heel wat aanzoeken om invoering der Brandziekte Wet, is met 4 tegen 3 stemmen de behandeling dezer zaak drie maanden uitgesteld, iets wat de Dordrechtsche voornitgangspartij niet aanstaat.

Een melkbode had Dingsdag een proces tegen de Zeepunt Tramwegmaatschappij, omdat zijn kar door den Tramwagen was omvergereden. Daar het echter bleek dat de kar niet alleen aan den verkeerden kant was, maar buitendien een heel eind verder had kunnen uitwijken als de voerman op zijn telling had gepast, werd de zaak van de hand gewezen.

Een voorgevoel.—Een Kaffermeid in Umzinkulu zou geen trouwen, en men wilde haar op een slede wegbrengen, maar zij weigerde op grond dat zij een voorgevoel had dat als zij op een slede of een wagen vervoerd werd, haar dood zou plaats hebben. Teen zij intusschen een heel eind te voet had afgelegd kwam een wagen met mielies haar achterop, en zij liet zich overreden om er plaats op te nemen. Weldra viel de wagen om, en zij bleef op de plek dood.

Andries Kraal, Gamtoos Rivier, Humansdorp, Kaapkolonie, is een plek waar, blijkens een berigt in de *Re-echo*, een uiterst loyale schoolmeester van den naam van F. Bamptonhuist, welke F. Bampton ieder maal aan H. M. de Koningin bij Hoogstderzelver verjaardag en anderszins een adres, van gelukwensching voor zich en zijn scholieren zendt, en iedermaal een antwoord van Generaal Sir H. F. Ponsonby bekomt. Waren er meer loyale schoolmeesters van zijn soort in de Kolonie, wat zou dat niet een voordeel zijn voor alle papier- en inktfabrieken onder Harer Majesteit's heerschappij!

Vervoer te Kimberley.—Een brief van de heeren Frisby en Co. aan den Superintendent van Goederen aan het Spoorwegstation te Kimberley, verschijnt in de *Cape Times* van Dingsdag. Het blijkt er uit dat Frisby en Co. niet bij magte zijn om machinerie op elf spoorwagens geladen terstond, d.i. in 48 uren, te lossen, en zich kwaad maken dat men hun geen langer tijd toelaat. Maar waarom? Wij voor ons zullen blijde zijn als men ons hierover inlichting verstrekt, doch wij verbeelden ons dat als aan een firma zoovel machinerie op eens wordt gezonden, het haar pligt is om te zorgen dat het spoedig van het station naar elders wordt vervoerd.

Een tafereel van rampen.—In Maclear kreeg, volgens een berigt in de *Umtata Herald*, een Kaapsche Scherpschutter te Paard, Fagan genaamd, die aan het patrouilleren was, een onbeschoft antwoord van een paar Naturellen, en dit maakte hem zoo kwaad dat hij op hen schoot, zonder ze te raken. Zijn paard schrikte, sprong van een krans, en kwam teregt in een veldbrand, waar het zoo slecht van afkwam dat het moest doodgeschoten worden, maar de ruiter ontkwam. De Naturellen liepen terstond naar een naburige plaats, om te gaan vertellen dat men op hen geschoten had, maar een hunner werd door een kwaden hond zoo gebeten dat bij den volgenden dag overleed. Fagan is wegens zijn schieterij tot £5 of zes maanden harde pad veroordeeld, maar in appèl gekomen.

Christelijke Jongevrouwenvereeniging.—De leden van deze Vereeniging, zamen met de beoefenaars van Christelijke werken (Christian workers), hielden Dingsdag avond haar jaarlijksche vergadering, onder voorsitterschap van Ds. A. Murray. Het bleek dat zij onder anderen een sending onder de Naturellen te Kimberley zouden stichten; dat zij hier ter stede nog geen zendeling hadden maar wel door bijeenkomsten, het verspreiden van godsdienstige boeken enz. werkzaam waren, en ook met de Spoorwegbedienden aan de linie zich bezig hielden; en dat zij £259 ontvangen, £239 uitgegeven en dus een batig saldo van £30 hadden. Nadat op voorstel der heeren Cleghorn en Garland het rapport was aangenomen, kondigde de Voorsitter aan dat er op 29 dezer des namiddags een bidstond, voor iedereen toegankelijk, zou gehouden worden, en dat er sekere verbeteringen in het gebouw noodig waren, die £400 zouden kosten, en waar reeds een paar giften voor ontvangen waren. Vervolgens hield Zijn Hoog Eerwaarde een toespraak over Christelijk werk als noodig voor den Christen, al waren er vele Christenen die meenden dat alles er op neerkwam om gelukkig te zijn en den hemel te bereiken. Het was het gebod des Heeren dat de Christen werken moest, en tot dit werk werd niet slechts wijsheid maar vooral een diep leven in Christus vereischt.

Ter gedachtenis.—Uit een advertentie in ons blad van heden ziet men het overlijden van den ouden heer Faddegon, sedert jaren horlogiemaker alhier. Wij herinneren ons uit de dagen onzer jeugd hoe de heer Faddegon, toenmaals nog als ingenieur in zijn vaderland Holland gevestigd, een plan opperde om de Zuidersee droog te maken en Amsterdam door een kanaal met de Noordzee te verbinden. Het kanaal is er, en een "togtje naar Yamuiden," door nu wijlen prof Vissering zoo wat veertig jaren geleden als een droom beschreven dien de lezing van een boekje van den heer Faddegon hem had ingegeven, kan thans iedereen maken die maar wil. De Zuidersee is nog niet droog, maar plannen tot de indijking er van worden nog steeds geopperd en zullen stellig volvoerd worden; en toen niet vele jaren geleden er een te derde werd gebragt dat kans scheen te hebben om door te gaan, nam de heer Faddegon zoo eenmaal de pen op om inlichtingen en teregtwijzingen er over te geven. In Z. Afrika zal het graf zijn van den man die zulke grootsche plannen voor zijn land ontwierp, maar wij vertrouwen dat als de Zuiderzee in een nieuwe provincie van het Koningrijk der Nederlanden wordt herschapen, zijn naam als een der eerste ontwerpers van het plan in eere zal worden gehouden.

VOOR KLIEM GEZWELLEN, VERARMD BLOED en ALGEMEENE ZWAKTE, heeft SCOTT'S EMULSION VAN ZUIVERE LEVERTRAAN met HYPOPHOSPHITES geen gelijke op het gebied van medicijnen. Lees dit:—"Ik heb veel gedogen om te verklaren, dat ik 'SCOTT'S EMULSION' heb aangewend in een geval van Verarmd Bloed, gepaard met Kliersachtige ziekte, en ik heb het zeer doeltreffend gevonden." Verkrijgbaar bij alle Apothekers.—*Ads.*

Zululand.—De heer Addison, tegen wien de Usuto's klagten hadden ingebragt is door de Rijksregering bevestigd in zijn ambt van Magistraat in Zululand, en het wordt in Natal beschouwd als een bewijs dat die klagten ongegrond zijn bevonden.

De heer Dixon, een bekend ingenieur en aannemer, die spoedig hier ter stede wordt verwacht, en dan, naar men zegt, een bijeenkomst met de Kamer van Koophandel zal hebben, heeft Durban en P. Elizabeth bezocht, en voor laatstgenoemde haven een dokplan uitgedacht waar wonderen van verwacht wordt.

Khama en Eerw. C. J. Hepburn.—"Eegaat," zegt een Transvaalsche correspondent van de *Graaff Reinetter*, "een gerucht rond dat Khama zoo kwaad is op den zendeling die hem geraden heeft Gobbelaar te vermoorden, nu dat hij een jaarlijksch pensioen moet betalen, dat hij den zendeling weggejaagd heeft. Regt zoo."

De Kaapsche Armen-Apotheek hield Dingsdag avond haar jaarlijksche vergadering, onder voorzitterschap van Dr. Anderson. Uit het rapport bleek het dat men het jaar met een groot tekort had begonnen, dat meer door verkoop van Gouvernements obligaties had moeten dekken, maar dat men, door dechts in enkele gevallen medicijnen zonder eenige betaling te geven de kosten verminderd had, en dat men, schoon men een vroedvrouw uit Engeland had laten overkomen die £100 's jaars trok, dit jaar met een batig saldo van £32 eindigde. Sir T. Scanlen, die aanneming van het rapport voorstelde, wees er op dat men veel had gewonnen door gebruik maken van "entertainments" ten behoeve der inrigting, en de voorzitter, vóór het stellen der kwestie, merkte op dat de doctors die met de zaak te maken hadden, eenigszins als Comité van Waakzaamheid voor de gezondheid der stad werkzaam waren. Na aanneming van het rapport werd een tabrijk Comité gekozen, en werden Drs. Anderson en Herman als consulterende geneesheeren, Dr. Cox als vast geneesheer herkozen.

Turksche Vijgen.—De Stadsraad heeft ll Donderdag in eene gewone zitting besloten om eene commissie aan te stellen om met den Civielen Commissaris te onderhandelen, met het doel om de diensten van de dwangarbeiders te verkrijgen om de Turksche vijgen op het dorpsveld uit te roeijen. Niemand zal ontkennen dat deze een stap in de regte rigting is, en het is te hopen dat, nu de Raad eenmaal de zaak aangevoerd heeft, hij niet de zaak zal daarlaten, maar wel gedurig zich er mede bezig zal houden. Een boer zeide ll. Zaturdag aan ons, dat "Melkrivier" vroeger een der fraaiste plaatsen in de Middellanden was. Zekere heer Haarhoff had "vanleven" een weinig Turksche vijgen daar geplant. Deze pest is intusschen verplicht zijn hoe eerder hoe beter deze pest te bestrijden, gelijk men in de Zwarte Ruggens en andere streken de turksche vijgen pest bestrijdt. De heer C. B. Schultz heeft wel een begin gemaakt, maar schijnt later de zaak te hebben opgegeven. Doch zijn buurman de heer D. F. Joubert, Sr., van Joubertsrust, (vroeger Request), heeft den bul bij de horens gegrepen. Deze oude heer bezit op zijn oudedag, wanneer anderen gaan rusten, nog de ondernemingsgeest en volharding, die aan vele jonge boeren ontbreken, en het is aangenaam te zien welke verbeteringen door hem op eene vervallene plaats gemaakt zijn. Zij die meenen dat er weinig ondernemingsgeest bij de Afrikaners bestaat, moeten hem gaan bezoeken en zien welk eene fraaije plaats met alle noodige gebouwen, boomgaarden en tuinen hij gemaakt heeft van een plek, die lang verwaarloosd was. Doch zijn veld op den rand van Sneeuwberg gelegen en omtrent 4,000 morgen groot was zoo begroeid met harpuisbosschen dat de waarde er van daardoor aanmerkelijk verminderd werd. De heer Joubert was vroeger van plan om de plaats weer te verkoopen en in Camdeboo zijne woning te maken, doch hij bevond later dat het klimaat van Sneeuwberg beter met hem accordeerde, en toen hij zijn plan opgemaakt had om op zijne plaats te blijven—en de Request in Joubertsrust te veranderen—toen besloot hij ook om de harpuisbosschen uit te roeijen. Hij verdeelde daartoe de plaats in stukken en huurde menschen (blanken zoowel als gekleurden) met wien hij accoordeerde om voor zekere prijzen geëvenredigd naar de grootte van het veld, en digtheid der harpuisbosschen, ze uit te roeijen. Deze aannemers namen weer anderen in dienst met het gevolg dat omtrent veertig bijlen aan het werk werden gezet. De afgekapte harpuisbosschen blijven liggen, zoodat de geheele plaats zwart lijkt met witte streken gras tusschen de zwarte afgekapte boschen, behalve op sommige groene plekken waar de harpuisbosschen nog staan. Het schoonmaken der geheele plaats zal omtrent £500 kosten, waarvan £400 reeds betaald is, en een groot gedeelte van het veld is reeds schoon. Men mag denken dat de bosschen weer zullen groeijen. De afgekapte zaker niet, behalve waar jonge loten aan den stam zijn gebleven, doch van zaad vroeger gevallen zullen weer nieuwe bosschen ontstaan. Doch de heer Joubert is geen man die meent dat hij eens en voor altijd klaar heeft als hij zijne plaats nu schoon gemaakt heeft. Hij weet en is gereed om geduldige een paar jaren voort te gaan met het uitroeijen der jonge bosschen die op zullen komen, want hij is een man van volharding. En dit is de groote fout bij velen die turksche vijgen of andere pesten uitroeijen, dat zij de hand niet aan hun werk houden, en de uitgeroeide pesten jeren lang ongestoord laten voortgaan om den verloren grond te herwinnen.—*Graaff-Reinetter.*

Sterfte te Oudtshoorn.—Men heeft dikwijls aangemerkt dat er gedurende dezen wintertijd een aanmerkelijk aantal siekten in dit distrikt, voornamelijk onder de gekleurden, geheerscht heeft. Er is naauwelijks één huisgezin dat niet één of meer zijner leden aan de zoogenaamde nieuwe ziekte of ruggegraatsziekte ziek heeft, en vele gevallen zijn met den dood geëindigd. Hevige longontsteking is ook erg heerschende. Laatstleden Zondag morgen bezweek de heer Johannes Meijer, van Stolsvlakte, een onzer voornaamste boeren, en in de vorige week de heer W. Dowd aan deze ziekte. Mejufvr Cahill, een oud en geacht ingezetene van dit dorp, werd laatstleden Vrijdag namiddag naar hare laatste rustplaats gebragt, en het afsterven van mejufvr. P. A. Schoeman van Vlakteplaats, wordt ons ook berigt.—*Oudtshoorn Courant.*

Een voorlezing van den heer Wiener.—In de Christelijke Jongelingsvereeniging heeft de heer Wiener, M.L.A., Maandag avond onder voorzitterschap van den heer J. L. M. Brown, een voorlezing gehouden over het Tolverbond en de Spoorweg Conventie met den Vrijstaat. Na door den voorzitter te zijn ingeleid met de opmerking dat het onmogelijk was om zich buiten politiek te houden, en dat, nu Tolverbond en Spoorweg Conventie algemeen erkend werden een slechte koop te zijn, het goed was het nadere er van te weten, ten einde de boozе gevolgen zoo veel mogelijk te beperken, begon de heer Wiener met de laatste opmerking te herhalen, en zeide daar op dat, toen men invoerregten hief van goederen in den Vrijstaat verbruikt, gemeld Staat alle regt had om op de Koloniën die dit deden voorstoord te z

gesteld, waarbij hij zija dat er later parlementale- worden die de zaken beter e vergadering met een kort er Wiener.

a Baai Spoor-weg.

Z. A. Republiek een getiteld "Lotgevallen van Lourenço Marques der Z. A. Republiek, 889. Wie de schrijver eld, maar het is in Hol- voorzien van een aantal ullen wij niet overne- in twee achtereenvol- et boekje zelf, dat kort verslag van feiten geeft g niet in een zoo dui- pten vorm zijn voor- Fransche en Engelsche cht Hollandsche manier enomen, hebben wij in rtaald.

n een uur van onbedacht- en boven het verhaal der spoorweg van Lourenço nzen der Zuid-Afrikaan- n plaatsen.

evoegd bij het tractaat van nfel den 11den December hen Z. M. den Koning van esident der Zuid-Afrikaan- nd Portugal zich aan eene zich ten doel zal stellen Lourenço Marques naar de Afrikaansche Republiek te lende garanties zal geven *ten bedoelden bouw te vol-*

die equivalent zal kunnen n de kosten der werken; ns den Staat behoorend en ouw en de exploitatie van

gelureude vijftien jaar van riel voor den bouw en de spoorweg;

ij gelijke omstandigheden vertakkingen van den be-

exploitatie van dien spoor- electrischen telegraaf gedu-

ier gebeurtenissen in Zuid- nie acht jaren geen uitvoe- t gegeven, totdat eindelijk 1887 de beruchte concessie kend.

nsiderans van het Koninklijk- ecember 1883, waarbij de erleend, duidelijk vermeld ete drijfveer der Regering, e verpligting om eene sub-

g gehouden dat de conces- er hem op te rigten Maat- garantie moest geven, dat was den bedoelden bouw te ale natuurlijk de Regering che Republiek zeer ingeno- met den ongesubsidieerden erbloei de bevoegdheid ver- gegen in de rigting naar he Republiek tijdelijk van erhogen.

echter door den Minister dionien, Manuel Penheira agd, veel minder verkre-

een officieelen brief van 13 at hij den heer MacMurdo e, en alleen af was gegaan van den gezant der Ver- Kolonel MacMurdo een zeer

schreef de Minister op 13 thans niets te doen met den lij heeft zich verbonden een rmen, en is zijn overeen- Het is thans niet noodig nlijkheid te redetwisten. el, en de Maatschappij die zal haren spoorweg moeten orten tijd, daar zij anders est.

gte Maatschappij genaamd n de Lourenço Marques ao e anonyma" (De Lourenço naal Spoorwegmaatschappij) te geven wegens de solide s tot stand gebragt?

heeft een aandeel-kapitaal geld in 500,000 aandeelen en werd zij gemagtigd in statuten om £425,000 obli- uit te geven.

haarer Directie was om op vereenkomst met den con- rdo te sluiten waarbij aan gendom gegeven

p zijner concessie:—

aandeelen,

geld;

uw a fortait van den ge- weg

c obligtien.

Mei 1884 had dus de Lou- Transvaal Railway Com- waarde in haar bezit dan met den genchten Ameri- den spoorweg binnen 26 Mei 1887 gereed te het punt van de Trans- aangenomen in Majoor

de nieuw opgerigte Maat- geven; zelfs het waarborg- art. 37 der concessie) worden gestort.

schappij, met een aandeel- directeuren) en zonder een slechts dienen om aan art. te voldoen en om verder, staat te stellen met de speculeren.

is bepaald dat de spoor- Marques zou beginnen en grens tusschen het Por- dat van de Transvaal en st voltooid zijn binnen oor de Maatschappij in oor de Portugeesche Re- geedgekeurd.

moest voor 24 Januarij Lourenço Marques zenden, en in de op last van het nement bereids opgemaakte konden worden gevolgd. Aanbevolge vertrok in de 84, om de lijn op te ne- ongetwijfeld op de hoogte het begin en het eind-

grens tusschen de beide bij het tractaat van Portugeesche Ingenieur had het in een in 1882 angedud als *Incomati-*

ar een oogenblik in Incomati-Poort is te ont de lengte van den geen oogenblik twijfel

Machado, naar wiens plan 26 Mei 1884 verweten op te zijn 90.809 K. M. omtrent het juiste zoo als later zal blijken, spelen in de geschiedenis

genaar van de aandeelen nieuwe maatschappij was ingting op zich had ge- bouwen, trachtte hij op beatting—de obligatien maken, maar over den hij zich volstrekt niet. ren geschat op £281,000, n belangrijke marge om ere middelen den verkoop obligatie, te verzekeren, et publiek niet van de

n 1885 gingen voorbij werd gemakt met de

uitvoering der werken en onbegrijpelijker wijze was in de concessie wel bepaald wanneer de spoorweg moest voltooid zijn, doch niet wanneer met den bouw moest zijn begonnen.

De Portugeesche Regering was dus magteloos tot na afloop van den gestelden termijn.

Dat de Regering der Zuid Afrikaansche Republiek met groote bezorgdheid van den aanvang af had gewaarschuwd tegen den Amerikaanschen concessionaris, bleek niet zonder grond te zijn geweest, en er ontstond gegronde twijfel of ooit eene verbinding met Lourenço Marques tot stand zou komen, daarom werd eene in Januari 1886 ingekomen aanvrage om concessie voor een spoorweg van Kimberley naar Pretoria ernstig te Pretoria overwogen; nauwelijks kwam dit ter oore van de Portugeesche Regeering, of deze haastte zich aan de Regeering der Republiek de verzekering te geven dat, zoo de Maatschappij optil Juni niet hare werken had aangevangen, de Portugeesche Staat voor eigen rekening met den aanleg zou beginnen.

Toen in Maart 1886 het Portugeesche Ministerie—en dus ook de Minister Pinheira Chagas—aftrad, was de eerste daad van het nieuwe Ministerie om de verklaring af te leggen, dat het zich zou houden aan bovenbedoelde verzekering van het ligetreden kabinet.

Ten einde de Maatschappij, die het niet plaatsen harer leening toeschreef aan de onzekerheid of zij de lijn wel binnen den in de concessie bepaalden termijn (de plannen van de eerste sectie waren bij decreet van 30 October 1884 goedgekeurd) zou kunnen voltooien, tot werkzaamheid aan te sporen, was die termijn met één jaar verlengd, op voorwaarde dat de Maatschappij voor Juni 1886 een aanvang met de werken zou maken.

Een nieuwe poging om de obligatien te plaatsen werd door McMurdo gedaan, maar op 18 Mei moest de Directie verklaren dat die poging mislukt was en met geen mogelijkheid kon verklaard worden of en wanneer met de werken zou worden begonnen. Nu besloot de Portugeesche Regeering om voor staatsrekening met den aanleg te beginnen, hetgeen in Juni ook werkelijk geschiedde.

Het scheen wel, dat eindelijk de Portugeesche Maatschappij haar onmacht ging inzien, althans op eene algemeene vergadering van aandeelhouders, gehouden den eersten Februari 1887 werd besloten om, zoo de Regeering het goedkeurde, de concessie weder terug te geven aan den oorspronkelijken concessionaris.

De Regeering besloot toen om de concessie op te heffen, aangezien voldoende bewezen was dat de Maatschappij onmogelijk in de weinige nog overgebleven maanden den spoorweg kon voltooien.

Het decreet van opzegging lag gereed en was zelfs reeds door den Koning onderteekend, toen de President der Maatschappij op 3 Maart 1887 nog 14 dagen uitstel verzocht om dat er alle kans was, dat de zaak nog in orde kwam, en werkelijk verklaarde hij op 17 Maart dat de vollooing binnen den gestelden termijn door een aannemerscontract verzekerd was en dat de gelden door den Staat aan den aanleg ten koste gelegd, terstond zou worden teruggetaald.

De Regering wees terstond op de onmogelijkheid om in den bepaalden tijd ook de laatste sectie van 8 à 9 kilometer, waarvan de plannen nog niet eens ter goedkeuring waren aangeboden, te voltooien, doch de Maatschappij verzocht daarvoor slechts eene verlenging van drie maanden, dus tot Februari 1888.

Wij zullen straks zien hoe de Lourenço Marques en Transvaal Spoorweg-Maatschappij in staat was gesteld den spoorweg te bouwen; in tusschen moet erkend worden dat met de grootste energie en voortvarendheid gehandeld werd, zoodat in den korten tijd van zeven maanden een gedeelte ter lengte van 8½ kilometer betrijdbaar in staat was gebracht.

Op 26 November, dus slechts weinige dagen na den gestelden termijn, werd voorloopige machtiging verleend om met de exploitatie op dat gedeelte te beginnen.

Bij deze machtiging werd uitdrukkelijk verklaard, dat zij in geen enkel opzicht de Maatschappij ontheef van hare verplichting om de lijn binnen den gestelden termijn tot aan de grenzen te voltooien.

Hoe was de Portugeesche Maatschappij zoo onverwacht aan het noodige geld gekomen?

MacMurdo, ten einde raad om zijne obligatien der Portugeesche Maatschappij te plaatsen, bedacht eene combinatie waardoor de onderneming feitelijk geheel Engelsch werd en hij vond steun bij eenige Engelsche jongelieden, die hoopten dat de door de ontdekking der goudvelden plotseling zeer bloeijend geworden Transvaal, een goede slag zou zijn om de lading te dekken, welke men zou trachten binnen te smokkelen.

De Delagoabaai en O. A. Spoorwegmaatschappij werd opgerigt met een aandeelen kapitaal van £500,000 en met £400,000 7 p.c. obligatien.

Deze laatsten werden door een syndicaat genomen en daarna aan het publiek ter inschrijving aangeboden.

Hoewel die inschrijving op 11 Maart mislukte en een storm van verontwaardiging opstak tegen degenen, die de leening aan de markt hadden gebragt, bleef toch het syndicaat aanspraakjke en kon tijdig het noodige geld (ongeveer £20,000) naar Lissabon gezonden worden, ter betaling van de door Portugal gedane uitgaven.

Dit geld strekte tevens ten bewijze van de ernst der Lourenço Marques en Transvaal Spoorwegmaatschappij om den aanleg te voltooien.

De grondslag dezer nieuwe Maatschappij was de volgende

Zij nam de verpligtingen over door McMurdo op 26 Mei 1884 aangegaan tegenover de Lourenço Marques en Transvaalsche Spoorwegmaatschappij en verkreeg daarvoor in eigendom de bovenbedoelde aandeelen en obligatien dier Maatschappij. Zij werd dus eene bouwonderneming, doch tevens eenig aandeelhouder der Portugeesche Maatschappij, welke daardoor geheel in haar macht kwam.

Zij sloot met McMurdo een contract, waarbij laatstgenoemde, voor de overdragt van zijn contract d. d. 26 Mei 1884 en voor de aandeelen en obligatien der Portugeesche Maatschappij, in betaling ontving:

aandeelen der Delagoabaai Maatschappij (Coorweg),

£117,500 in geld.

Door het bezit van alle aandeelen, waarvan een gedeelte gebruikt werd ter belooning der heeren, die hem geholpen hadden, verzekerde McMurdo zich van een overwegenden invloed op de nieuwe Maatschappij, terwijl hij gezorgd had, dat in de Statuten der Maatschappij bepalingen werden opgenomen, die aan den beheerder van 51 p.c. der aandeelen van de Engelsche Maatschappij onbeperkte macht gaven om naar eigen inzigt de aandeelen der Portugeesche Maatschappij te vertegenwoordigen.

MacMurdo bleef dus heer en meester over beide Maatschappijen en aan hem—hoewel hij aanvankelijk buiten de Directien bleef—werd het geheele beheer overgelaten, zoodat hij zelf en anderen steeds zijn blijven spreken van Mac Murdo als de persoon die geheel alleen de zaak in handen had.

Dit feit had grooten invloed op de geschiedenis van den spoorweg.

(Slot in ons volgend nommer).

GAAT GIJ naar de Goudvelden? Neemt een grooten voorraad van Ormond's Groot Afrikaansch Geneesmiddel. Gij zult het onwaar deerbaar bevinden, als ter voorkoming en genezing van Kamp en andere Besmettelijke Koortsen en ongemakken, zooals Verhit Bloed, Onleschbare Dorst, Vermoeidheid, en Zenuwachtige Uitputting. Het werkt als tooverij op zwalen in ons tropiesch klimaat. De naam heeft voorzien in Afrikaansche Wortels, voor de genezing van de Groote Afrikaansche ziekten.—*Adv.*

Bij de groote veiling, onlangs te Stowe gehouden, werd door twee der aanwezigen hardnekkig opgeboden op een marmeren Venusbeeld; beiden schenen het meerderstuk on gaarne te laten loopen, tot het eindelijk aan een hunner tegen een ongehoord hoogen prijs werd gegund. Thans bleek dat hij, die gezegevierd had, last had van de Koningin, dezen Venus tot een onbepaalden prijs magtig te worden, waarmede zij haren gemaal wenschte te verrassen. De tweede liefhebber echter was een agent van Prins Albert, die het marmeren kunststuk der beminnelijke Koningin Victoria als een geschenk had toegedacht.

Twee jaren Transvaalsche Geschiedenis.

(Vertaald uit het nieuwste werk van den heer Theal.)

(Vervolg).

De Z. A. Republiek verscheen ten Hove, geheel onvoorbereid om haar zaak behoorlijk te bepleiten. Het is bijna ongeloofelijk dat men geen studie maakte van de vroegere geschiedenis der Trekboeren, dat men niet zocht naar de briefwisseling van Kommandant Generaal Potgieter, dat talrijke brieven die nog bestaan van mannen die deel hadden aan de gebeurtenissen tusschen 1836 en 1854, niet eenmaal vermeld werden, dat van de politiek van Sir Harry Smith zoo weinig kennis werd genomen als de heer Arnot maar kon verlangen. Maar is dit bijna ongeloofelijk, wat zal men dan zeggen van het volgende?

Niets kon meer tegen de aanspraken der Republiek zijn, als men ze behoorlijk in het licht stelde, dan een verdrag zooals, volgens Eerw. Ludorf, in December 1851 met Montsiwa was gesloten. Was het echt, dan zou zulk een verdrag de regten van Montsiwa op onafhankelijkheid en al het land bewesten Hartsrivier hebben vastgesteld. Het zou met het oog op aanspraken op het land beoosten Hartsrivier niets beteekend hebben, daar Montsiwa hierop geen aanspraak maakte. Al de getuigenissen der boeren was tegen het bestaan van zulk een vereenkomst. Kan men gelooven dat de heeren Pretorius en Klein een afschrift bekwamen van dit beweerde verdrag van Eerw. Ludorf, een man wiens beschuldigingen tegen de boeren algemeen bekend waren, en het ten hunner behoeve aanvoerden, om te toonen dat een der hoofden hun eigendomsregt op de Diamantvelden, langs Vaalrivier erkende? Zij beweerden dat het meer kracht zou hebben, daar zij het van hun tegenstanders hadden bekomen. Per slot van rekening bleek het valsch te zijn. Het zoogenaamde verdrag was niets dan een uittreksel uit zekere stukken die men beweerde notulen te zijn der vergadering van 30 December 1851, door Eerw. Ludorf zelf gehouden. Geen blanke, buiten Ludorf, had er ooit zijn naam onder geteekend. De namen die onder teekeningen aan den voet van het stuk heetten te zijn, waren er zonder eenig gezag onder geplaatst. Dit kan men opmerken uit het getuigenverhoor. Daarop werd de schrijver van het stuk verhoord, en hij maakte de volgende verklaring:—

"Ik erken het mij thans voorgelegde stuk hetzelfde te zijn dat ik aan den heer. Forssman geleend heb, en het is in mijn hand geschreven en in den toestand waarin ik het uitleende. Ik kan thans geen rekenschap geven van het verschil van het woord "Get." (d.i. Geteekend) voor den naam van A. Stander, en daarna het kruis tegenover de namen van Motsegane en Montsiwa, en ik geloof dat hier een fout schuilt. Ook is er een N.B. na de onderteekeningen dat verschilt van het afschrift dat ik van Montsiwa bekwam, maar overeenkomt met het stuk gedrukt in de briefwisseling tusschen de Regering en de Transvaal. Ik erken dat hier een fout moet zitten, waar ik geen rekenschap van kan geven. Ik kan niet zeggen hoe lang geleden ik dit afschrift maakte, maar het moet jaren zijn. Ik kan niet zeggen hoe lang geleden, en niet zweren dat het stuk binnen de laatste vijf of zes jaren is opgemaakt."

Hierop volgt een veelzeggende opmerking in de notulen van het scheidsregterlijk Hof:—

"Toen de Commissarissen het watermerk van het papier van dit stuk nagingen, bleek het 1868 te zijn."

De agenten van den tegenovergestelden kant leverden een groot korte aantal uittreksels uit gedrukte boeken. De th. Pretorius en Klein moesten niet geweten hebben dat zulke boeken beston den, of in elk geval den inhoud niet gekend hebben, want er is geen der boekdeelen van eenige waarde dat niet met veel meer effekt van den kant der Republiek gebruikt kon zijn.

Bijna al de verklaringen van Waterboer's getuigen, behalve die van zijn zwager, had men terstond kunnen aannemen, als de heeren Pretorius en Klein de geschiedenis hadden gekend van Sir Harry Smith's bestuur, en eenige proclamatien en brieven van gemelden Gouverneur hadden voorgelegd. De getuigenis van Waterboer's zwager had men krachteloos kunnen maken, door het voorleggen van stukken die men gemakkelijk kon bekomen.

Het verzinsel van een verbond tusschen de vroegere Trekboeren en de uitgeweken opperhoofden Tawane en Moroko, met de voorwaarde dat het geheele land van Tao aan de Barolongs zou worden overgegeven om er als onafhankelijk volk te wonen, werd door den Eerw. Ludorf op den voorgrond gesteld, en niet weerlegd met die overgroote menigte van stukken die men er ligt tegen had kunnen bekomen. Mondelinge getuigenissen, van Europeanen zoowel als Naturellen, werden wel geleverd om het te weerleggen en zelfs de ongerijmdheiden van aan te toonen; maar die getuigenissen die geen regter, hoe partijdig ook, van de hand zou kunnen wijzen liet men geheel weg. Is deze voor de Z. A Republiek zoo hoogst belangrijke zaak waren de heeren Pretorius en Klein tevreden met een beslissing door de regters te geven, naar mate zij de eene partij getuigen geloofwaardiger achtten dan de andere.

Om kort te gaan, in plaats van hun pleit in orde te brengen zoo als zij moesten gedaan hebben, verschenen de vertegenwoordigers der Z. A. Republiek voor het Hof zonder eenigen steun dan een algemeen gevoel onder de boeren benoorden Vaalrivier dat hun aanspraken regtvaardig waren, en de verklaringen van getuigen die niets wisten behalve door persoonlijke ondervinding.

De agenten voor hen die van den anderen kant aanspraak maakten, handelden geheel anders. Zij wisten net wat zij moesten achterlaten en wat voor den dag brengen. Een magt van getuigenissen werd voorgelegd over hetgeen Sir George Napier en Sir Peregrine Maitland gedaan en tot wet verheven hadden, maar men zorgde er zeer voor om Sir Harry Smith te vermijden. Uit de getuigenissen, door stukken of mondeling, te Bloemhof gegeven, kon men volstrekt niet afleiden dat de politiek der Rijksregering in het stichten en erkennen van Naturellenstaten geheel veranderd was.

Van het begin af verwachtte men dat de beslissing niet door de heeren Campbell en O'Reilly als regters zou geschieden. Zij zouden er voor zorgen dat de orde bewaard werd, dat elke partij een gelegenheid zou hebben om alle getuigenis voor te leggen die zij wilde, en dat van het getuigenverhoor behoorlijk proces verbaal werd gehouden; maar men meende nooit dat zij het tot een eenstemmig oordeel zouden brengen. De ware scheidsregter was Luit. Gouverneur Keate, van Natal, tot wien men zich bij verschil wenden zou. Hij had zich verklaard ten gunste van de Z. A. Republiek in de kwestie der grenzen tusschen deze en den Vrijstaat, en hierom was President Pretorius, nu de handelwijs van den Hoogen Commissaris de tusschenkomst van een derde nodig maakte, geneigd om ook deze zaak aan hem over te laten. De regters waren het oneens, zoo als men kon verwachten, en op 17 Oct. 1871 teekende Luit. Gouverneur Keate te Pietermaritzburg het stuk later steeds bekend als de Keate uitspraak. Het was geheel ten nadeele der Z. A. Republiek. Het gaf aan Nicolaas Waterboer de Noordelijke en N. O. grens liniën waarop de heer Arnot voor hem aanspraak maakte, en gaf aan de Barolongs en Batlapins al het gebied tusschen de grenzen aldus aan Waterboer toegewezen, en een lijn die noordlijp van de bron der Molopo langs die van Hartsrivier tot Makwasi Spruit en langs Makwasi Spruit naar Vaalrivier.

De verschijning van deze uitspraak is een keerpunt in de Z. Afrikaansche geschiedenis. Alles van eenig belang wat sedert benoorden Oranjerivier is voorgevallen, staat er regtstreeks of middellijk meê in verband. Het is aan die uitspraak dat het tegenwoordige Britsch Protectoraat over Bechuanaland werkelijk zijn oorsprong is verschuldigd. Het is zij die een naauw verband tusschen de verschillende Kolonien en Staten van Z. Afrika voor geruimen tijd onmogelijk heeft gemaakt. Eenige van hare onmiddellijke gevolgen zullen weldra worden medegedeeld, maar de uitwerkselen in het algemeen moeten tot een volgend boekdeel blijven.

Veel blaam is geworpen op Luit. Gouverneur Keate wegens deze uitspraak, maar gaat men de zaak zorgvuldig na, dan zal men vinden dat di onverdiend is. Het is gemakkelijk voor hen iets van de Z. Afrikaansche geschiedenis van vijftig jaren geleden weten, om in het stu v meerde oordeelen aan te wijzen, maar van den heer Keate kon men niet verwachten da zulk kennis zou dragen van hetgeen in het binnenland geschied was vóór zijn komst te Natal. Er was geen boek waar hij naauwkeurige inlichtingen kon zoeken over de Z. A. Republiek de Barolongs, de Griquas's, of zelfs de Kaapkolonie. Om kennis te bekomen van de gebeurtenissen der vroegere jaren had hij grootboekdeelheden stukken moeten nagaan, overal in het land verspreid, en daar had hij geen tijd voor. Het meeste wat hij doen kon was tien of twaalf blaauwboeken door te kijken, met de kans om er bitter weinig ter zake in te vinden. Hij was opgeleid voor de balie, en had regt om te verwachten dat de partijen al de bewijzen ten hunnen gunste zouden voorbrengen die zij konden. Het was niet zijn pligt om naar oude brieven en bescheiden te zoeken ten gunste van de eene of andere partij, en hij zou zelfs met dit te doen, zeer laakbaar hebben gehandeld. Hij moest een beslissing geven volgens de getuigenissen die hem voorlagen, en hier volstrekt niet buiten gaan.

Hij was, en behoorde te zijn, in de positie van een regter in een ver land, die nooit iets van de strijdende partijen vernomen had dan hun bestaan, en wien men de stukken uit Bloemhof zond met verzoek om te beslissen over de verschillende aanspraken. Zoo iemand moest ten deel der getuigenissen omverwerpen, daar er veel strijd tusschen bestond, en om uit te maken welke getuigen geloofwaardig waren, zou hij de geschreven bewijzen moeten raadplegen. Hij had geen reden om aan te nemen dat er met deze geknoeid was, en als hij bevond dat zij over het algemeen een der partijen begunstigden, dan moest hij aan de getuigen dier partij de voorkeur geven. Dit is juist wat Luit. Gouverneur Keate deed. Hij verwierp de getuigenissen van eenige Naturellen en van alle Europeanen, behalve de agenten voor de Griqua's en Barolongs, en nam aan de getuigenis der Griqua's en zooveel van die der Barolongs en Batlapins als hiermede niet in strijd was, omdat de stukken door den heer Arnot verstrekt en aan hem voorgelegd, die partij schenen te begunstigen.

Geheel anders is de pligt van den geschiedschrijver. Ook hij moet onderling strijdige getuigenissen zorgvuldig tegen elkander afwegen, maar zijn onderzoek beperkt zich niet tot de hem voorgelegde papieren. Hij moet doen wat Luit. Gouverneur Keate niet mogt doen: vlijtig naar elke kenbron van beide kanten zoeken, zich niet tevreden stellen met welligt verdraaide uittreksels, maar de stukken en boeken waaruit zij gepnt zijn in hun geheel nagaan, en van den oorsprong van elk geschil beginnende, het tot zijn einde nagaan. Van daar de schijnbare ongerijmdheid dat een oordeel als de Keate uitspraak regtvaardige aanspraken miskent, terwijl hij die het uitspreekt als vrij van allen blaam kan beschouwd worden.

(Te worden vervolgd).

HOOG GEREGTSHOF.

(Voor de drie Regters.)

DINGSDAG, 20 AUGUSTUS.

BUTLER *tegen* EXECUTEURS VAN BUTLER.

Advr. Schreiner en Maskew voor eischer; advv. Innes en Searle voor verweerders. In Junij 1888 was door Edward Butler een actie ingesteld tegen de weduwe van zijn broeder, om te verklaren dat er vennootschap had bestaan en dat de winsten verdeeld moesten worden. Het Hof had toen het vennootschap erkend, en aan de hand gegeven om iemand aan te stellen tot verdeeling van den boedel. Twee of twee rekenklerken was de zaak uitgemaakt, en men wilde hun uitspraak geldig laten verklaren; maar volgens die uitspraak moest de weduwe over de £89 betalen, en adv. Innes zeide dat deze geen geld had. De zaak werd tot de volgende week uitgesteld, ten einde de partijen gelegenheid tot een schikking te geven.

KIESER *tegen* KIESER.

Adv. Schreiner voor appellant; adv. Innes voor respondent. Een appèl van een uitspraak van den Magistraat van Beaufort West. Eischer en verweerder waren broeders, en toen appellant acht jaar oud was kreeg hij van den Hottentot een merrie ten geschenke. Hij vroeg nu merrie en veulens terug, maar verweerder zeide ze van zijn vader gekregen te hebben, en nadat de pleitreden gehoord waren, zeide de Hoofdregter dat de zaak zoo oudbakken was dat de Magistraat alle regt had gehad om ze van de hand te wijzen, zonder de getuigenis van verweerder te hooren. Appèl gewezen van de hand.

Daarop verdaagde het Hof tot heden.

MONTAGU.

(Van onzen Correspondent.)

20 Augustus.

De Kerkeraad ontving heden berigt van Ds. Geo. Malan van Vredefort, dat hij het beroep hierheen aangenomen heeft.

Wij verheugen ons in het vooruitzigt van weldra een eigen Leeraar in ons midden te hebben.

De gemeente is nu acht maanden vacant, en hoewel wij den Kerkeraad en Consulent dank baar zijn voor de wijze waarop zij van tijd tot tijd voorziening gemaakt hebben om in de geestelijke behoeften te voorzien, kan het echter niet ontkend worden dat vooral het herderlijk werk in de gemeente onder zulke omstandigheden altijd lijdt.

Wanneer de bevestiging zal plaats vinden kunnen wij thans niet zeggen. Wij vertrouwen echter dat Ds Malan zoo spoedig mogelijk zal trachten om tot ons over te komen. Fraaije regens in den laatsten tijd. Het weer is aandermaal dreigend.

Ds. Du Toit van Dewetsdorp, die de diensten alhier heeft waargenomen op laatstleden Zondag, heeft beloofd op verzoek op den eersten Zondag in September andermaal voor de gemeente op te treden. Wij wenschen de gemeente van Dewetsdorp geluk met dezen waardigen dienstknecht des Heeren—zijne ernstige en getrouwe prediking kan niet anders dan op prijs gesteld worden. Moge hij voor zijne gemeente en de Kerk in 't algemeen nog lang gespaard worden

Z. A. REPUBLIEK.

De *Volksstem* heeft een lang artikel over Tarieven en Spoorwegen, waar echter de ware beteekenis niet al te gemakkelijk van is uit te maken, behalve dat het strekt om de weigerachtigheid der Republiek om een Spoorwegverbinding met andere Staten toe te laten, door argumenten te verklaren die wij niet al te wel begrijpen. Het blad haalt verder de ontkenning in de *Pers* aan van de leening die door President Kruger zou zijn aangegaan, terwijl de *Observer* op de waarheid van zijn verbaal omtrent die leening aandringt, op grond dat eenige Volksraadsleden gemeen genoeg zullen zijn geweest om te vertellen wat in een geheime zitting was voorgevallen. Intusschen zou zelfs, als het verbaal van de *Observer* juist was, geenerlei blaam van zelfzucht of verberging der waarheid aan den President kleven. Over het bespottelijk artikel in de *Pers* omtrent de boosheden van den Afrikaner Bond, bewaart de *Volksstem* het stilswijgen.

"Wij vernemen," segt verder onze tijdgenoot, "dat de heer S J. du Toit er in geslaagd is eene maatschappij samen te stellen met een kapitaal van acht millioen pond sterling, voor het ontginnen van eenige goudvelden. Het geheel is op het vasteland van Europa volteekend, en Engelsche kapitalisten zijn er ditmaal van uitgesloten gebleven."

Van het verbaal in de *Transvaal Argus* omtrent den aanstaanden oorlog met de Matabele wordt in de *Star* geen kennis genomen, en het *Diggers' News* maakt er wel zinspelingen op, maar blijkbaar zonder zelfs iets van de zaak te weten. De *Cape Argus* van heden morgen bevat intusschen een berigt waarin de waarheid van het verbaal ontkend en tevens berigt wordt dat Sir F Carrington met zijn volk veel digter bij Lo Bengula's hoofdstad zich bevindt dan de Boeren ooit kunnen hopen, dat tusschen Matabele en Matabele de verstandhouding uitstekend is, en dat het Koninklijk Charter van het Matabele Syndikaat aan den heer Rhodes gegeven is, zijnde de Hertog van Fife Voorzitter en de Graaf van Aberdeen id der Directie.

Verder eenige ongelukken in mijnen, en het berigt van den dood van den heer T. J. Herold, een welbekend en nog jong Kolonist, die te Johannesburg als lid der firma Tainton en Herold goede zaken deed, maar wegens een aanval van Bright's niersiekte zich naar Rustenburg om een verandering van klimaat had begeven, en daar, schoon hem de verandering in het eerst scheen goed te doen, aan de kwaal is bezweken. Het allerlaatste nieuws is uit een telegram in de *Mercantile* van gisteren, ten effekte dat, na een standje door een zuiplap verwekt dien men van een buffet geen drank wilde geven, een paar straten van Johannesburg geheel in de nagt van het gemeen waren, dat de dienders op hun kop sloeg, zoodat de Kommandant naar Pretoria gaat om versterking te erlangen.

Nieuws uit Swaziland.

(Van onzen Correspondent.)

Embekelweni, 12 Aug. 1889.

De beide commissien zoowel die nitgezonden door de Zuid Afrikaansche Republiek als die door de Britsche Regering afgevaardigd hebben in Zwasieland tot dus verre nog maar weinig kunnen uit voeren tot bereiking van haar doel, behalve dat sedert hare aankomst over het algemeen rust en veiligheid in het land heerscht.

Meer en meer blijkt dat de heer Shepstone, de vroegere secretaris des Konings weer bij hem in gunst komt, en zeker waar is het, dat Shepstone's invloed bij het volk nog groot is.

De induna's hadden genoemden heer versocht 5 Augustus hem in hun raad te mogen ontmoeten, ten einde zijn advies in te winnen doch hoewel de heer Shepstone daartoor te Embekelweni was gekomen (bij wount omtrent vijf uijlen van des Konings stad of Haunted House Piccadelly) bleek er van eene bijeenkomst geen sprake te zijn

Op den 7den daaraanvolgende werden de leden der beide Commissies, benevens de heer Shepstone uitgenoodigd zich naar den Koningskraal te begeven ten einde met de Indunas een onderhoud te hebben.

Die leden gaven daaraan gehoor, doch de heer Shepstone was afwezig, daar hij sich beleedigd gevoelde over de behandeling hem den 5den bevorens aangedaan.

Het onderhoud was dan ook zonder eenige beteekenis.

Op Donderdag, den 8den Augustus werd weder door de Induna's het verzoek, om een onderhoud tot de beide Commissien en den heer Shepstone gericht.

Allen voldeden daaraan, doch bij den kraal aangekomen, gaf de hoofd Induna Tekoeba aan den Britschen vertegenwoordiger te kennen dat zijne tegenwoordigheid niet verlangd werd, maar uitsluitend die van de heeren Smit en Krause, benevens die van den heer Shepstone.

Hieruit kan men zien dat sulk eene natie er niet tegen op ziet op eene beleedigende of liever onbeschofte wijze met iemand te handelen.

Voor de zooveelste maal werd op nieuw door de vice President het doel van hun hier zijn medegedeeld.

ZHEd. wees er in de eerste plaats op dat de Commissie gekomen was op eene boodschap van den Koning en verder dat het land regeringsloos is, het witte Comité niets gedaan had voor de blanke bevolking verschillende klachten inkomen omtrent gronden die op contracten zijn gegeven en daarenboven de Koning niet in staat is om de vele wit-menschen, welke het land inkomen, te regeeren en hunne belangen te behartigen.

Verder was het doel om te komen hooren wat voor den Koning en het land kan gedaan worden

Na over en weer woorden van minder aanbelang gesproken te hebben, wees de heer Shepstone er op, dat de onafhankelijkheid van Koning Umbandine gewaarborgd moet blijven door de Conventie.

De witmenschen echter raken hem baas en de Commissie is gekomen om Umbandine op te passen met het bijstaan in het regeren der wit-menschen.

De Koning toch ken hunne manieren niet.

De Commissie beval het gesprokene den Hoofd Induna Tekoeba en den overigen Induna's ter overweging aan, en verlangde daarop geen direct antwoord, maar wenschte dit met een paar dagen te mogen ontvangen.

Daarop verwijderde zich de Commissie, nadat door Tekoeba namens de Induna's te kennen gegeven was dat de oogen der Natie op de Zuid Afrikaansche Republiek gevestigd waren, terwijl de heer Shepstone het onderhoud voortzette.

Geruchten zijn in omloop dat de hier gevestigde Engelsche partij thans hunne uiterste pogingen aanwenden om den Koning en zijne hoofden te overreden in geschrif e hunne wenschen te kennen te geven, zooals de meerderheid der blanken op de bijeenkomst op 29 Julij ll. gedaan hebben, namelijk dat de Zuid Afrikaansche Republiek de Regering der blanken in dit land op zich mogen nemen.

Het vertrek van Kolonel Martin, hetgeen oorspronkelijk op 1 dezer was vastgesteld, schijnt weder uitgesteld te zijn, terwijl dat van de Commissie der Z. A. R. ook nog niet bepaald is.

Wat den toestand des Konings betreft deze blijft maar dezelfde.

Ten einde een staaltje te geven van het groot bijgeloof van dit arme volk diene het volgende.

De ziekte des Konings vindt haar oorzaak volgens de Swazies in het aanwezig zijn van drie booze geesten in zijn lighaam.

Gewoonlijk wordt des avonds een vreeselijk geraas gemaakt, hetgeen dikwijls den geheelen nacht aanhoudt, ten einde de geesten te verdrijven.

Aan eene nieuwe bezending dokters (Kaffermeiden) is het gelukt een der geesten te verdrijven, doch deze heeft zich nog steeds in een stroohuis.

Verschillende aanbiedingen zijn hem gedaan, onder anderen eenige beesten, bokken, kralen, enz, ten einde hem tot spreken te brengen en zijn naam te zeggen, doch te vergeefsch en zoolang die geest dat weigert is het onmogelijk voor de anderen om zich uit het ligohaam des Konings te verwijderen, want ze dwalen daarin rond, niet wetende waar de groote geest (hun vader) die er al uit is zich bevindt.

Op den nacht van Maandag 5 op Dingsdag 6 Augustus heeft het hier sterk en aanhoudend geregend, hetgeen bijzonder gewenscht werd; wel is waar zijn door de daardoor veroorzaakte kou e, op de bergen 'lag veel kapok (sneeuw), vele lammeren gestorven, doch voor het land zelve was het een zegen.

Ten slotte kan ik niet anders dan een woord van lof toebrengen aan de families en in hoofdzaak aan het dames personeel voor de bijzondere wijze waarop zij trachten, zoo ver het in hun vermogen is, het verblijf van de Commissie in dit Kafferland aangenaam te maken.

Toen de grijze held Blücher, de maarschalk voorwaarts, zoo als de Fransche hem noemden, in Silezië op zijn sterfbed lag, bezocht zijn koning hem, en sprak vertroostende woorden van hoop op genezing, enz. Blücher antwoordde zeer bedaard: "Uwe Majesteit weet wel, dat mijn weg voorwaarts ligt, ik gevoel, dat ik weldra aan het doel genaderd ben en omkeeren zou geen zaak voor mij zijn!"

* * *

Saphir zegt: "De mensch is zijn leven lang doodgraver; op zijn twaalfde jaar begraaft hij zijn lagchende kindsheid, — op zijn achttiende zijne rozenkleurige jeugd, — op zijn twintigste zijne eerste liefde, — op zijn dertigste zijn geloof aan de menschheid, — op zijn veertigste zijne hoop, — op zijn vijftigste zijne wenschen, — op zijn zestigste langzamerhand en een voor een zijne vijf zintuigen, gehoor, gezigt, gevoel, enz., — zoo delft de mensch sich onophoudelijk een graf zonder echter aan zijnen dood te denken; elke herinnering aan zijnen ouderdom jaagt hem vrees aan, en de vraag: "Hoe oud zijt gij reeds?" — klinkt hem in de ooren als het: "Wanneer zal ik het genoegen hebben, u op uwe begraafplaats te verschijnen?"

REUTER'S TELEGRAMMEN.

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Gouverneurs.

Ontvangen en gepubliceerd 20 Aug., 12·15 v.m.

LONDEN, 20 AUG.—Sir Arthur Havelock is aangesteld tot Gouverneur van Ceylon, en wordt als Gouverneur van Natal opgevolgd door Sir Charles Mitchell.

Vogelstruisveeren.

Engeland en Duitschland.

Werkstakers en Turksche Troepen.

Ontvangen en gepubliceerd 21 Aug., 4.45n.m.

LONDEN, 21 AUG.—De verkoopingen van vogelstruisveêren zijn heden

kelders der verscheidene wijnboeren. Nog onlangs waren er koopers van de Paarl, maar de tegenwoordige ellendige communicatie belette menig een te verkoopen, daar het leveren te Hermon Station moeijelijk valt. Ik rangschik mij onder hen, en ben slechts wachtende totdat het water mij toelaten zal, den bodem der rivier te gebruiken, dat best nog lang duren kan, en dan komt nog de pedante vraag, waarvoor die brug?

Schrijver zegt verder: er is zoo veel geschreven en gesproken dat onjuist is. Het spijt mij dat hetgeen door mij aangevoerd is, met het indienen van mijn motie, niet meer breedvoerig is verschenen. Ik ben bereid bij al hetgeen ik ten voordeele er van heb gezegd te staan en te verdedigen; ik laat het *onjuiste* in handen van "Inwoner," die, indien ik mij niet vergis, bekend is voor zijne geheelchtheid aan die zwakke pont, getuige daarvan zijn brief.

Ik plak mijn naam hieronder, daar naamloos schrijven tot allerlei verkeerde gissingen leidt; en indien "Inwoner" hetzelfde doen wil zal hij verpligten; indien niet, dan is hij een lafaard.

—De uwe,

THOS. A. J. LOUW.

DE LANDBOUWSCHOOL TE STELLENBOSCH.

Stellenbosch, 18 Aug. '89.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—Het is reeds twee maanden geleden dat de Studenten van de Landbouwschool te Stellenbosch een Publiek Gouvernementsexamen aflegden; zijnde het dezelfde tijd als het Matriculatie, en vroeger dan de andere Universiteits examens. De uitslag van laatstgenoemde is reeds lang bekend, zoodat er nu geen sprake meer van is, en slechts tot het verledene behoort; terwijl die van 't Landbouw examen nog niet bekend is. Daarom willen wij gaarne weten waarom de Secretaris voor Landbouw, die de vragen voorstelde van laatstgenoemd examen, de uitslag nog niet bekend heeft gemaakt; daar hij toch verwacht wordt belangstelling te toonen in de studenten van wie hij vroeger de Professor was. Men schijnt te denken dat dit een der redenen is, waarom er dit jaar zoo min studenten naar die klasse gekomen zijn.

Geheel de uwe

BELANGSTELLENDE.

DE KWESTIE VAN VRIJEN HANDEL.

Pretoria, 14 Aug. 1889.

Aan den Redacteur.

Mijnheer,—In een uwer uitgaven van veertien dagen geleden komt een Reuter's telegram voor, dd. Pretoria, 27 Julij, en meldende dat de President dien ochtend in den Volksraad een Uitvoerend Raadsbesluit had voorgelegd om in eene overeenkomst omtrent Vrijen Handel en Invoerregten te treden met de Kaapkolonie en Natal, enz. Dit berigt werd als juist aangenomen, zoowel door de drukpers als door het Parlement der Kolonie. Het gevolg was heel wat onvriendschappelijk commentaar. En toch is het volstrekt onwaar voor zoover het betreft een voorstel om met Natal eene overeenkomst aan te gaan,—in het Uitvoerend Raadsbesluit komt geen enkel woord voor omtrent Natal.

Wat aangaat de opmerkingen van den heer J. J. Burger omtrent Natal en de Kaapkolonie, aan zijne uitlatingen behoort geen ernstig gewigt gehecht te worden. Hij is, om er het minste van te zeggen, ietwat eccentriek en bezit geen tiende gedeelte van de bekwaamheid en den invloed van zijn broeder S. W. Burger, schoon ik geloof dat laatstgenoemde ook eenigszins Natal begunstigt. Noch de President, noch een van de leden achtte het der moeite waard om de malle beweringen van den heer J. J. Burger te weerleggen, en de vermelde toejuichingen van zijne aanspraak geleken meer op gesteen dan iets anders, voor zoover het den leden van den Raad betrof.

Ik had gehoopt dat de volledige krantverslagen dezen verkeerden indruk zouden weggeruimd hebben; maar nu ik uit de Koloniale bladen sie dat dezelve nog bestaat, acht ik' mijn pligt u te berigten dat dezelve berust op onjuiste informatie.

De Uwe,

EEN DIE 'T W EET.

[De teregtwijzing van onzen correspondent is ons zeer welkom, maar wij gelooven dat hij zich vergist met te meenen dat er hier, door verzuim der Koloniale bladen, een verkeerde indruk zal blijven bestaan die had kunnen zijn weggeruimd. Zoo die bladen niet al wat er omtrent de zaak van den Vrijen Invoer in den Volksraad geschied is, uit de verslagen van de *Volksstem* enz. in een juister licht hebben gesteld dan de telegrammen er over verspreid hadden, dan ligt dit gedeeltelijk daaraan dat het in Parlementstijd hier uiterst moeijelijk is om tijd en ruimte voor toelichting van Transvaalsche zaken te vinden. Onze correspondent zal intusschen gezien hebben dat in ons blad wel degelijk is te kennen gegeven dat de Transvaalsche Regering, althans tot op de beslissing van den Volksraad, zich in de zaak behoorlijk had gedragen, en dat het, na met de ware toedragt der zaken bekend te zijn geworden, den Volksraad geen motieven van allerlei soort heeft toegedicht, maar eenvoudig gewezen op hetgeen de discussie duidelijk scheen te toonen: dat de leden bang waren om, door mededinging van Kaapsche produkten toe te laten, voor de Transvaalsche boeren de markt te bederven, en door die bangheid er toe gekomen zijn om een besluit te nemen dat hun beste vrienden in Z. Afrika van hen moet vervreemden.— RED. *Z.A.*]

VARIA.

(Overgenomen uit Humoristische bladen.)

Op een duisteren December-avond des vorigen jaars, ging Kossuth door de straten van Pesth. Een jongen met een lantaarntje in de hand, kwam hem tegen en vroeg zeer bescheiden, of hij hem ook wilde voorlichten? "Neen," hernam de Dictator op barschen toon,—"ik ben zelf een groot licht."—"Dan wenschte ik,," gaf de jongen ten antwoord, "dat zij u daar ginds aan het einde van de straat ophingen, want het is daar altijd stikdonker."

* * *

Napoleon hechtte, volgens Keizerin Josephine, veel aan zeker kousen-orakel van zijne uitvinding, hetwelk hij in een twijfelachtig geval nimmer vergat te raadplegen. Hij zette zich namelijk op den grond neder, trok zijne kousen uit en wierp de eene voor, de andere na zoo ver hij kon van zich af, uitroepende: "zal ik?" of "zal ik niet?"—Was nu de kous die hij het eerste wegwierp, het verste neergekomen, dan ging hij en zoo omgekeerd.

Regter: Waarom nam je alleen het geld weg, terwijl je het overige liet liggen?

Aangeklaagde: Wel, mijnheer, ik huldig het beginsel: onderzoek alle dingen en behoud het goede.

* * *

Een dramatische kunstenares ging met hare vriendin en diene verloofde een reisje door een gedeelte van Zwitserland doen. De laatste was, zooals zich trouwens gemakkelijk laat begrijpen, een hartstochtelijk liefhebber van het tooneel.—Op een schoon punt in het gebergte gekomen, riep de actrice verrukt uit: "Ach, hoe arabesk is deze straek."—Hare vriendin verbeterde de uitdrukking lachende, zeggende: "Gij meent pythagorisch!"—Nu werd de liefhebber tot scheidsman geroepen en deze zeide, op zacht verwijtenden toon: Maak er maar geen twist over, mijn kindertjes, die beide worden zijn volmaakt synagoog."

* * *

De fantastische romanschrijfster Miss Thurn vereerde, gedurende haar verblijf te Hamburg, den nu reeds overleden tooneel directeur Schröder, een exemplaar van haar laatst uitgekomen werk. Ongeveer veertien dagen later hem sprekende, zeide zij: "Welnu mijnheer, hebt gij mijn jongste papierenkind reeds doorgeloopen?"

"Ja wel, Miss," hernam Schröder.

"En hoe denkt gij er over, hoe bevalt het u?"

"Ja mijn lieve Miss, wat zal ik u zeggen. Ik zou u raden, den roman voor geld te laten zien, maar niet te laten lezen, het is eene missgeboorte!"

Een Israëliet weende bitterlijk, toen de Rabbijn in de synagoge den boetpsalm zong en aan de woorden kwam: "Gij zijt stof en zult tot stof wederkeren."—"Wat huilt gij toch, Jacob?" dus sprak zijn buurman hem troostvol toe, "als gij nu goud waart en stof moest worden, dan was er ten minste honderd percent verlies bij; daarom blijf stof en word stof, profiteert gij er dan al niet bij, er is ten minste geen schade op ook!"

* * *

Een student werd bij een hoogst suimigen professor in de anatomie, aan tafel genoodigd; toen men hem meer beenen dan vleesch voorzette, nam hij een rib van de schotel en beschouwde die nauwkeurig. "Wat doet gij daar?" vroeg hem de hoogleeraar. "Uwe theorie, omtrent het zamenstel der beenderen," hernam de student, "viel mij daar juist in en nu wenschte ik mij van derzelver gegrondheid te overtuigen."

* * *

Eens kwam iemand bij Alexander Dumas en verlangde betaling van eene schuldvordering te zijnen laste. "Het doet mij leed," sprak de schrijver, —"maar ik kan u niet betalen, gij verlangt geld van mij, nietwaar? En geld, mijn hemel, wie heeft er in de tegenwoordige tijden geld? Maar ik weet raad, ik zal u een wissel geven."—"Goed," hernam de andere, "maar op hoeveel tijd?"—"Ultimo Republiek," zeide Dumas.—"Niet alzoo, mijnheer," sprak de schuldeischer, —"ik heb geenszins zoo grooten haast, schrijf maar drie maanden na zigt."

* * *

Er zijn slechts zeer weinig schrijvers, die leven kunnen van hetgeen hun pen hun oplevert. Letterkunde wordt over het geheel genomen, bijzonder slecht betaald.

Het is b.v. veel voordeeliger een gevierd zanger in een café chantant te zijn, dan een uitstekend journalist. Er is op 't oogenblik in London een goochelaar, die gemiddeld een inkomen krijgt van £120 per week, en velen die in een café-chantant £3,000 in het jaar verdienen.

Het is zelfs winstgevender lichamelijk van alle gewone menschen te verschillen, dan een schrijver te zijn. Chang, de Chineesche reus, kan rekenen op een £125 per week; de elastieke man maakt £50 's weeks en bovendien heeft hij een knecht en worden hem zijn reiskosten en uitgaven vergoed.

Een eerlijk journalist, die vroeg opstaat en tot laat in den nacht doorwerkt, stil en matig leeft, hard werkt, kan het soms zoo ver brengen, dat hij aan het hoofd komt van een groot dagblad. Zijn inkomen zal dan ongeveer evenveel bedragen, als dat van een accrobaat of hanswurst van den tweeden rang, of van de "vrouw met den baard," en dan nog mag hij teer in zijn schik zijn, want tal van collegas moeten zich met nog minder tevreden stellen.

A Ride to Khiva,

BY

CAPTAIN FRED BURNABY,

Royal Horse Guards.

Page 13 says:—"Two pairs of boots lined with fur were also taken, and for physic—with which it is as well to be supplied when travelling in out-of-the-way places—some quinine and Cockle's Pills, the latter a most invaluable medicine, and one which I have used on the natives of Central Africa with the greatest possible success. In fact, the marvellous effect produced upon the mind and body of an Arab Sheik, who was impervious to all native medicines, when I administered to him five

COCKLE'S PILLS,

will never fade from my memory, and a friend of mine, who passed through the same district many months afterwards, informed me that my fame as a 'medicine man' had not died out, but that the marvellous cure was even then a theme of conversation in the bazaar."

COCKLE'S PILLS, FREE FROM MERCURY.

COCKLE'S PILLS, FOR LIVER.

COCKLE'S PILLS, FOR BILE.

COCKLE'S PILLS, FOR INDIGESTION.

COCKLE'S PILLS, FOR HEARTBURN.

COCKLE'S PILLS, FOR SICK HEADACHE.

COCKLE'S PILLS, FOR ACIDITY.

COCKLE'S PILLS, IN USE EVERYWHERE.

COCKLE'S PILLS, IN USE EIGHTY-FIVE YEARS.

In boxes at 1s. 1½d., 2s. 9d., 4s. 6d., 11s. and 22s.

Of all Medicine Vendors throughout the world.

ALGEMEENE

Boedel en Weeskamer.

Akte van Overeenkomst, gedateerd 9 Maart 1866; ingelijfd bij Acte van Parlement No. 31 van 1861.

KAPITAAL £20,000

RESERVEFONDS £9,600

Voor het Administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De Wel-Edele Heer R. M. ROSS,

Voorzitter.

De Wel-Edele Heeren

W. J. KNIGHT, J. F. WICHT, J. P. ROUX, M.D., | J. R. REID, F. F. RUTHERFOORD, F. J. B. LANGERMAN

AUDITEUREN:

De Wel-Edele Heeren

J. P. F. JURITZ. | M. A. BERON.

Degenen die hen willen aanstellen gelieven het te benoemen en aan te stellen als "De Raad van Directeuren van de Algemeene Boedel en Weeskamer."

De Insolventie-tak zal bestiert worden door de Secretaris, voor wiens daden de Maatschappij verantwoordelijk zijn zal.

W. A. CURREY, Secretaris.

Gebouwen der Kamer,

6 Adderleystraat, Kaapstad

Westelijke Provincie Bank,

PAARL.

Nominaal Kapitaal	£50,000
Opbetaald Kapitaal	30,000
Reservefonds	26,000

DIRECTEUREN:

De Wel-Ed. hr. J. J. PROCTOR, L.W.V., Voorzitter.

— D. J. A. VAN DER SPUY, M.L.C.

— TOB. J. LOUW.

— JAC. P. THERON.

— CONSTANT WAHL.

— M. C. V. THOM.

— J. R. DE VILLIERS.

Malmesbury Tak, J. J. MARAIS, Ageerend Bestuurder.

Montagu Tak, P. A. EUVRARD, Jr., Bestuurder.

Agentschappen:—De Kaap de Goede Hoop (beperkt), te Kaapstad, Port Elizabeth, Kimberley.

De Standard Bank (beperkt), in de Transvaal en Natal.

Worcester Com. Bank.—Worcester.

Wellington Bank.—Wellington.

Stellenbosch Dist. Bank.—Stellenbosch.

De Bank koopt Wissels, en reikt uit Drafts betaalbaar in de voornaamste plaatsen van de Transvaal, Natal en Kaapkolonie, geeft Renten op Vaste Deposita, verdisconteert dagelijks goedgekeurde Wissels, en onderneemt alle gewone Bankbezigheid, beide aan het Hoofdkantoor en de Takken.

De Directeuren komen bijeen Dingsdags en Vrijdags, te 10 v.m.

J. S. DE VILLIERS, A. M.L.C.,

Algemeene Bestuurder.

OPGERIGT 1848.

De Cresham Levens Assurantie Maatschappij.

Hoofdkantoor: St. Mildred's House, Poultry, London, E.C.

Hoofdkantoor voor Zuid Afrika: 10a, Waalstraat, Kaapstad.

RESULTATEN 1888.

Het aangegroeide Fonds is meer dan	£4,000,000
Jaarlijksch Inkomen	766,000
Opbetaalde Vorderingen zijn meer dan	8,000,000
Nieuwe Bezigheid voor het jaar	1,759,000

Iedere soort van Levens Assurantie en Jaarlijksche toelage Bezigheid ondernomen.

Prospectussen, Vormen van Voorstel en elke informatie kunnen verkregen worden op aanvraag bij

WILLIAM ELLIOTT, Residerende Secretaris.

Tak voor Zuid Afrika 1 a, Waalstraat, Kaapstad, Aktieve en invloedrijke vertegenwoordigers worden gevraagd, en zullen op liberale termen aangesteld worden door de geheele Kolonie en in de naburige Staten.

"De Graaff-Reinetter"

IS het eenige Hollandsche Nieuwsblad in de Middellanden dat tweemaa per Week zijne verschijning maakt, en dat niet schroomt voor den Afrikaner Bond en de Afrikaner Partij te velde te trekken. Het word door al de voornaamste Boeren in de Middellanden gelezen, en als ADVERTEERMIDDEL staat het voor geen ander Nieuwsblad achteruit. Geen vooruitgaande Afrikaner behoort zonder de "Graaff-Reinetter" te zijn.

Inteekeningsprijs £1 2s. 6d; per Post gezonden £1 7s. 6d.

J. E. McCUSKER, Eigenaar.

AAN BOEREN.

DE Ondergeteekenden Hebben in voorraad:—

WIJNPERSEN van de beste Makers, waarvoor de Gouden Medaille verkregen van het Kaapsche Landbouw Genootschap.

WIJNPOMPEN en Speciale Gomelastieke Pijpen.

DRUIVENMOLENS en Zeven.

ALSOOK:

Het Grootste Assortiment Landbouw Gereedschap en Machinerie in de Kolonie.

BOEREN voornemens den MASSEY ZELFBINDER te koopen, behooren nu hun orders te geven om het leveren der Machines te verzekeren.

OUD GEGOTEN IJZER gekocht of verruilo voor nieuwe Scharen en Toebehooren.

R. M. ROSS & Co., Kaapstad.

WAARSCHUWING.

NIETS is meer schadelijk en gevaarlijk voor het hoofd dan SLECHTE SNUIF. Wanneer zij dus uwe gezondheid op prijs stelt, zorgt dan dat ge de OTTO LANDSBERG & Co.'s Snuif krijgt die uwe

VADERS EN VOORVADERS

gebruikt en steeds bevonden hebben

GEZOND EN VERKWIKKEND TE ZIJN.

Wij Fabriceren TWAALF verschillende soorten SNUIF en elke soort ROOK TABAK tegen lage Prijzen.

Te verkrijgen bij alle Koopliedden en Winkeliers in Zuid Afrika.

Stoomfabriek, Kaapstad.

EEN REPUTATIE VAN 50 JAREN.

Let toe dat elke bottel ons zegel draagt en geregistreerde opschrift

Orsmond's groote Afrikaansche Geneesmiddel

Neemt dagelijks toe in populariteit door de Kolonie.

DE aandacht van ingezetenen van de Kaap kolonie, Oranje Vrijstaat en Natal wordt ernstig bepaald bij deze kostbare Medicijn, gemaakt van Kaapsche Wortels.

Daar dit een MIDDEL is voor BLOEDONGESTELDHEDEN en een SPECIFIEK VOOR KOOLTSEN, moet geen huisgezin zonder een voorraad voor huishoudelijk gebruik zijn.

Voor Kwalen eigen aan het vrouwelijk geslacht is het ongeevenaard.

Probeer het Geneesmiddel

VOOR

Huidziekte, Eczema, Syphilitische en andere Uitslagen, Kwalen van de Urine Organen, Slechte Spijsvertering, Lever Aandoeningen en Chronische Rheumatiek.

Bij elke bottel is een pamphlet in Engelsch, Hollandsch, Duitsch en Kaffersch, bevattende vele getuigschriften.

Verkrijgbaar bij alle Medicijnen Handelaars door de Kolonie

ALLEEN BEREID DOOR

G. E. COOK, CHEMIST,

KING WILLIAMS TOWN.

"Werkt als een wonder."

JONES' RHEUMATICURO

De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEK, RHEUMATISCHE JICHT, LENDEJICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"D. Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genesen. Hij schrijft:—*'Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dus deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.'*" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engesche Agenten in het groot:—W. SUTTON & Co Bowe Churchyard, Londen.

DUSART'S WIJN

IN SIROOP,

MET KALK LACTOFOSFAAT.

BLOED.—Deze middelen versterken het bloed en hernieuwen de levens-
KRACHT krachten. Zij behouden
BEEN Kalklactofosfaat, de meest benoodigde grondstof voor de vorming van nieuw been
SPIEREN en spieren, en het beste versterkende middel voor *klierachtige* kinderen of lijders aan *verzwakking, bloedarmoede en* de overdaad der jeugd.

Bij de groene buikloop der zuigelingen en kinderen met zwakke beenen zijn ze zeer dienstig, ook bij het vormen der tanden.

Verkoop in alle Apotheken.

Onder Begunstiging van Zijn Hoog Ed. den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

IN RUTTER'S *Innes* Zadel zijn al de goede hoedanigheden van die van Crighton en de andere der Beste Koloniale makers vereenigd. Er wordt speciale aandacht besteed aan en studie gemaakt van het gemak van Paard en Ruiter. Probeer den nieuwen Veersetel met gomelastiek en toegerust met een patente Stijgbeugelstaaf, nu zoo zeer op prijs gesteld. Zadels van iedere soort op order gemaakt en bekleed. Reparaties redelijk.

ALSOOK

Prachtige Stellen Tuig, met Zilver en Koper Beslag, met de hand Genaaid en tegen lage prijzen.

Zend om Prijslijst.

A. T. RUTTER,

24 Darlingstraat, Kaapstad.

ZUID AFRIKAANSCHE ASSOCIATIE

VOOR HET

Administreren en Beredderen van Boedels.

OPGERIGT A. D. 1836,

Ingelijfd door Ordonnantie No. 6, 1836, Akte 9, 1865, Akte No. 17, 1875, en Akte No. 27, 1888.

Opbetaald en Vermeerderd Kapitaal £29,400. In 168 Aandeelen van £175.

Bedrag onder Administratie meer den £625,000 Sterling.

DIRECTEUREN:

Edele ALFRED EBDEN, President.

De WelEdele heeren

R. MYBURGH. | J. A. BAM.

J. C. OVERBEEK. | M. L. WESSELS.

Voor de Administratie van Boedels en ander Eigendom als Voogden, Curatoren, Trustees of Agenten.

N.B. De Directeuren vergaderen iederen DINGSDAG en VRIJDAG, te elf ure 's morgens.

Kantoren: No. 6, Kerkplein, Kaapstad.

HY. GIBSON, Secretaris.

Malmesbury Executeurskamer en Voogdijmaatschappij.

OPGERIGT IN 1864.

Tegenwoordige Acte ingelijfd door Acte de Parlements No. 34, 1884.

Voor het administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De WelEd. Heer TH. A. J. LOUW, L.W.V., Voorzitter.

T. C. LOCHNER. | G. W. D. RUST.

C. A. BASSON. | D. J. ACKERMANN, Jr

P. RYAN. | N. J. H. CROSER.

AUDITEUREN:

De WelEd. Heeren A. C. KOCH en J. J. MARAIS.

De Directeuren vergaderen Dingsdags, 's voormiddags, in den Zomer ten 9 uur, in den Winter en 10 uur.

B WETHMAR, Secretaris.

J. S. HOOGENDOORN,

AANSPREKER, ENZ.

BEGRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoet en Rouwkoetsen geleegd, in den kortst mogelijken tijd en tegen een billijksten prijs.

Roozestraat, Kaapstad

DE OTYMAKOKO

Mineraal Maatschappij

(BEPERKT),

DAMARALAND.

KAPITAAL - - - - £137,000,

IN £1 AANDEELEN,

Uitgifte van 5,000 van de Reserve Aandeelen.

DE Rapporten over het Eigendom van de Maatschappij van zulk een aanmoedigenden aard zijnde, zoo hebben de Direkteuren besloten, om dadelijk Machinerie op te rigten, en hebben besloten daartoe Vijf Duizend van de Reserve Aandeelen van de Maatschappij uit te geven. Het Otymakoko Eigendom bestaat uit vierhonderd vierkante mijlen Grond in Damaraland, en niettegenstaande dat slechts zes maanden zijn gebezigd geworden om te prospecteren, zijn alreeds dertien Riffen ontdekt geworden binnen een bestek van twee mijlen, en er is reden om te gelooven, dat het overige van de Concessie ook even rijk zal toonen te zijn.

Van een van deze Riffen, namelijk "Het Lewis Rif," hetwelk een waar gespleten Rif is van zes voet in wijdte, en wijder wordende naar het afdaalt, en voor verscheidene mijlen bespeurbaar, proeven van kwarts dat geen zigtbaar Goud bevatte, werden door Dr. HAHN en den heer W. POCOCK gemaakt, die respektievelijk 1 oz. 5 dwts. op de ton van 2,000 lb. opleverden, en het was de opinie van den Bestuurder en andere Deskundigen, dat het op eene lagere diepte vijf ons zoude beloopen; maar zelfs op de uitkomst van de laagste proef, de buitengewone gemakken om het te bewerken in aanmerking nemende, de overvloed van timmerhout, de overvloedige Watervoorraad, zoude het Dividend dat verschaft wordt van de bewerking van alleenlijk één Rif, zeer groot zijn op het geheele Kapitaal.

De Aandeelen zullen pari uitgegeven worden, zijnde Tien Shillings bij Aanvraag, en Tien Shillings bij Toekenning.

Aanvragen sullen ontvangen worden door den Ondergeteekende tot 25 AUGUSTUS AANSTAANDE.

JNO. S. LE SEUR

Secretaris.

Kaapstad, 12 Julij 1889.

VORM VAN APPLICATIE.

Aan den Secretaris van de

"Otymakoko Minerale Maatschappij (Beperkt)."

Mijnheer,—Ik verzoek aanvraag te doen voor ..... Aandeelen in de "Otymakoko Minerale Maatschappij Beperkt," en sluit hiernevens in £..... zijnde 10s. per Aandeel, en ik verbind mij zulke Aandeelen te ontvangen, of eenig gedeelte mij toegekend, en verder verbind ik met de overige oproepingen te betalen in termen van den Prospectus, en om de Trust Akte geteekenen; wanneer ik daartoe opgeroepen wordt zulks te doen.

Gedateerd te..... dezen..... ... ... 1889.

Naam voluit.....

Adres .....

Nieuwe Patente Water Lift of Noria (Bakkies Pomp.)

OM groote hoeveelheden water op te trekken uit groote diepten, voor besproeijing of voor het geven van Water aan vee. Het wordt gewerkt door een of meer Ezels, Paarden, of Ossen, volgens de diepte is, en de hoeveelheid van water, die moet worden opgetrokken. Een Ezel trekt omtrent 3,000 gallons water op in een uur. Deze Machines vereischen geene kostbare opzetting en trekken meer water op voor de aangewende kracht, dan eenige andere soort van Pomp. Prijzen en alle andere informatie kunnen verkregen worden van de Eenige Agenten

GEORGE FINDLAY & Co.,

Pakhuizen van IJzerwaren, Gravestraat.

KAAPSTAD.

D. ISAACS & CO.

MEUBELFABRIEKANTEN,

Bekleeders en komplete Huis-Meubileerders,

BIEDEN NU AAN

De Grootste Voorraad Meubelen in de Kolonie,

HUN VERTOONKAMERS DIE

30,000 VOETEN VLOERRUIMTE

BESLAAN, zijn nu open voor het Publiek, en behooren door allen die van plan zijn om te koopen te worden gezien. Daar D. I. & Co alleen goed gedroogd Hout bezigen tot het vervaardigen van Meubelen kunnen zij met vertrouwen elk artikel aanbevelen. Koopers zullen verder bevinden dat goede artikelen aan dit Magazijn goedkooper kunnen worden gekocht dan artikelen van mindere kwaliteit ergers anders.

De volgende zullen een denkbeeld geven van de lage prijzen waarvoor D. I. & Co. verkoopen in overeenstemming met de tijden.

	£	s.	d.
IJzeren Ledekanten, 2 ft. 6 in.	0	12	6
Matras (Best Klapperhaar) 2 ft. 6 in.	0	12	6
Ledekanten (volle grootte)	0	5	0
Volle Grootte Dubbele Matras (Best Klapperhaar)	1	5	0
Volle Grootte Dubbele van IJzerdraad Gewoven Spring Matras ...	1	17	6
Nette Waschtafel met Lade en Twee Handdoeksporten	0	6	6

Aan dit Magazijn zal ook worden gevonden een grooten en goed gesorteerden voorraad Aardewerk, Glaswerk, IJzerwerk voor het Huishouden; in het kort elk Artikel benoodigd in een goed uitgerust Huis, en tegen Prijzen lager dan die van eenig ander Handelshuis in Zuid Afrika

Geillustreerde Catalogus en Prijslijst worden op aanvraag Postvrij toegezonden.

D. ISAACS & CO.,

80 tot 92 Langemarktstraat, Kaapstad

AANBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemde Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vergevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed-pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijzonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voorkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Prijs 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree en Korte marktstraat, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder dezelfs eigenschappen te verliezen of een voordeel en andere mengselsoorten bezitten.

De "Zuid Afrikaan" EN "VOLKSVRIEND".

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden DRIE VOLLE BLADEN per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria	Ds. J. Roos.
Adelaide	C. Callaghan.
Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	Sauer en Ormond.
Barrydale	A. Helfrich.
Beaufort West	P. Teske.
Belmont, Griqualand West	J. J. de Kock.
Bloemfontein	J F C v Iddekinge
Bosh of	C. G. Marais.
Bredasdorp	John Taljard.
Brits town	T. P. Theron M.L.A.
Burgersdorp	J. J. Michau.
Barberton	J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansche Syndicaat Agent.
Cala	J. M. Turvey.
Colesberg	E. van Gent.
Ceres	Jos. Fourie
Caledon	J. Esterhuysen.
Calvinia	A. P. Meyier.
Cradock	A. Metcalf.
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Dordrecht	J. S. Van Zijl.
Durban	Lindenberg & Dreyer.
Darling	Jacob Cats.
Diamantvelden	S. W. van Wijk
Dist. Ermelo, Transvaal	
Embokotwa	T. Ernest Jaenicke.
Franschhoek	J. C. le Roux.
Fraserburg	Geo. Hodgson.
Vaurosmith	S. Rorich.
	Maatschappij.
George	J. Kretzen.
Goudine	T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet	A. P. Van den Berg.
Heidelberg	James du Preez.
Heilbron, O.V.S.	P. M. Beyers.
Humansdorp	W. Anderson.
Hanover	C. Nathan.
Hope Town	M. C. Louw.
Hopefield	J. W. Stuhlig.
Jacobsdal	J. W. B. De Villiers.
Johannesburg	Republican and Co. Loan, Trust, and Agency Co. Ltdt.
Klerksdorp	Wm. F. Marits.
Knysna	P. Meiteraanse.
Koranaland	G. Schonken.
Kroonstad	J. N. Blignaut.
Krakeelrivier	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Ladybrand	H. P. van Heerden.
Maraisburg	D. F. Marais.
Malmesbury	J. J. van Aarde, C. de Greef, D.zn.
Middelburg	Joshua Naudé.
Murraysburg	A. Innes.
Modderpat	J. W. L. Hofmeyr.
Molteno	E. Hall.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Montagu	P. J. Joubert, W.zn
Doorresburg	G. W. D. Rust.
Napier	E. G. Bell.
Namaqualand	J. G. Fisscher, Gerard Genis.
Nazareth	P. J. Naudé.
Nifat s Vlei	S. P. van Ellewee
Oudtshoorn	Reyter & Co.
Paarl	T. Roos, T.zn. D J. A. van der Spuy
Pearston	A. J. Myburgh.
Petrusville	P. J. de Vaal.
Philadelphia	H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown	R. Roper.
Piquetberg	J. H. P. Zoer.
Pietermaritsburg	G. A. F. de Graaf.
Porterville	Geo. Laurence & Co.
Port Elizabeth	F. W. Berkes.
Potchefstroom	C. M. Doothwaite.
Pretoria	Transvaal Executeurs
Kreska	B. P. van Niekerk.
Prins Albert	A. J. J. Kropholler.
Queenstown	J. G. N. van Gass.
Riversdale	L. H. Meurant
Richmond	A. P. de Villiers.
Riebeek West	F. Russouw.
Robertson	J. A. Neethling.
Riebeekskasteel	D. Krige.
Somerset West	Johan Theunissen
Stellenbosch	W. J. de Kock, K. J. Bastiaans.
Swellendam	G. Reitzecke.
Saldanhabaai en St. Helena Baai	J. A. Schickerling.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	H. P. v. Eijk.
Somerset Oost	A. H. Hofmeyr
Tarkastad	E. J. Stanley.
Tigerhoek, P.O. Welgevonden (dist. Uitenhage)	R. W. Mohr.
Tul